

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA CELJE

POTREBE PO ZNANJU NEMŠKEGA JEZIKA V PODJETJIH CELJSKE REGIJE

raziskovalna naloga

Avtorica:

Jasmina BRČINA, 3. f

Mentorici:

Greta JENČEK, univ.dipl.nov.,
prof.nem.jezika

Tatjana IVŠEK, prof. nem. in
angl.

POTREBE PO ZNANJU NEMŠKEGA JEZIKA V PODJETJIH CELJSKE REGIJE

raziskovalna naloga

Šifra: smoky

Letnik: 3. letnik

POVZETEK

Raziskovalna naloga z naslovom Potrebe po znanju nemškega jezika v podjetjih celjske regije je sestavljena iz teoretičnega in empiričnega dela. Teoretični del zajema učenje tujih jezikov in nemščine na slovenskih osnovnih in srednjih šolah, stališča SDUNJ o nemščini na naših šolah, položaj nemškega jezika na Celjskem in podobno. V teoretični del sem vključila tudi različne podatke Analize dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2007/2008, ki sem jo dobila na celjskem Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, iz katere sem lahko razbrala položaj nemškega jezika v slovenskih podjetjih. V empiričnem delu pa so tabelno in grafično prikazani rezultati dveh anket – ankete za dijake in ankete za podjetja. Anketiranih je bilo 101 dijakov treh različnih programov izobraževanja in 85 podjetij, ki se ukvarjajo z različnimi panogami. Generalno lahko rečem, da veliko dijakov niti ne ve, kateri jezik je najpogosteje govoren materni jezik v Evropi, da se jih večina uči nemščine v šoli in tako naprej. Kar se tiče podjetij pa, da v skoraj isti meri od delavcev zahtevajo znanje katerega od jezikov držav bivše Jugoslavijekakor nemščine. Presenetljivo je tudi to, da imajo podjetja dosti partnerjev iz nemško govorečih držav, a z njimi ne komunicirajo v nemščini.

SUMMARY

The project work focuses on the needs of the German language in companies of the Celje region. It consists of the theoretical and the empirical part. Learning of foreign languages, especially German at Slovene primary and secondary schools, the opinion about learning German of SDUNJ (Slovene German teachers Association), the position of German language in the Celje region are included in the theoretical part. I also included several information of the analysis of additional conditions for filling vacancies from 2007-2008, which I received at the Job Centre in Celje. In the empirical part a table and graphic display of results is shown. Two surveys were made among 101 students, and 85 companies of different industries. In general many students do not know which is the most frequently spoken native language in Europe. The majority learn German at school. Otherwise, the knowledge of languages of former Yugoslavia are equally requested. It is surprising that the companies are cooperating mostly with Germany and Austria but they are not willing to communicate in German.

ZAHVALA

Da sem raziskovalno nalogo lahko naredila, gredo zahvale predvsem mojima mentoricama gospe profesorici Tatjani Ivšek in gospe profesorici Greti Jenček, sicer profesoricama nemškega jezika. Prav tako bi se rada zahvalila vsem profesorjem svoje šole, ki so mi kakorkoli pomagali pri izdelavi naloge, me spodbujali ter me razbremenili raznih dolžnosti in obveznosti v zadnjih dveh tednih izdelave raziskovalne naloge, in pa ravnatelju gospodu Ivanu Pokliču.

Zahvaliti se želim tudi svoji družini, ki me je od začetka šolskega leta pa vse do marca 2012 spodbujala in verjela vame ter v moje delo in mi stala ob strani.

Na koncu gredo zahvale še profesorici slovenščine gospe Verici Jurak, ki je celotno nalogo lektorirala, profesorju Janku Cafuti, ki mi je pomagal pri oblikovanju naloge in pa vsem, ki so bili pripravljeni sodelovati v anketah.

Najlepša hvala vsem, brez vas te naloge ne bi bilo.

Raziskovalna naloga obsega:

- 76 strani
- 31 grafov
- 26 tabel

VSEBINA

1	UVODNI DEL	9
1.1	OPREDELITEV NALOGE	9
1.2	NAMEN IN CILJI RAZISKAVE	9
1.3	HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE	10
1.4	METODE DELA	10
1.5	OMEJITVE	11
2	TEORETIČNI DEL.....	12
2.1	OKOLIŠČINE UČENJA NEMŠČINE V SLOVENIJI	12
2.2	»NEMŠČINA NA SLOVENSKIH ŠOLAH – KAKŠNA JE PRIHODNOST?« – okrogla miza na XVIII. mednarodnem zborovanju SDUNJ, Goethe-Institut Ljubljana	13
2.3	STALIŠČA SDUNJ O NEMŠČINI V OŠ.....	14
2.4	STALIŠČA SDUNJ O NEMŠČINI V SŠ.....	16
2.5	NEMŠČINA V SLOVENSKIH OŠ	17
2.6	NEMŠČINA IN TUJI JEZIKI NA GIMNAZIJAH.....	18
2.7	POLOŽAJ NEMŠKEGA JEZIKA NA ŠOLAH CELJSKE REGIJE	19
2.8	ZNANJE TUJIH JEZIKOV V SLOVENSKIH PODJETJIH	21
2.9	UGOTOVITVE GLEDE ZAHTEVANIH KOMPETENC, DODATNIH ZNANJ IN OSTALIH POGOJEV ZA IZBRANE ENOTE PODROČNIH SKUPIN DELAVCEV	24
3	EMPIRIČNI DEL.....	27
3.1	VZOREC.....	27
3.2	ČAS RAZISKAVE	27
3.3	OBDELAVA PODATKOV	28
3.4	REZULTATI RAZISKAVE	28
3.5	ANALIZA ANKET ZA DIJAKE	29
3.6	ANALIZA ANKET ZA PODJETJA	47
4	ZAKLJUČNI DEL	63
4.1	UGOTOVITVE	63
4.2	RAZPRAVA	65
5	ZAKLJUČEK.....	68
6	VIRI IN LITERATURA	70
6.1	KNJIŽNO GRADIVO.....	70
6.2	INTERNETNE STRANI.....	70
7	PRILOGE	71
7.1	ANKETA ZA DIJAKE.....	71
7.2	ANKETA ZA PODJETJA	74

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Enote področnih skupin poklicev, pri katerih so delodajalci največkrat zahtevali znanje angleščine in nemščine	24
Graf 2: Prikaz zahtev po znanju tujih jezikov obrazcev PD po posameznih enotah področnih skupin delavcev	25
Graf 3: Spol	31
Graf 4: Starost	31
Graf 5: Nemščino se učim.....	30
Graf 6: Nemščino se učim.....	31
Graf 7: Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik?.....	32
Graf 8: Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri tuji jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?	36
Graf 9: Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?.....	33
Graf 10: Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?.....	34
Graf 11: Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?	35
Graf 12: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji? Možnost 'pogosto'.....	36
Graf 13: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji? Možnost 'redko'	41
Graf 14: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji? Možnost 'nikoli'	42
Graf 15: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji? Možnost 'ne vem'.....	43
Graf 16: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal? Možnost 'pogosto'.....	45
Graf 17: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal? Možnost 'redko'	46
Graf 18: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal? Možnost 'nikoli'.....	47
Graf 19: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj pogosto uporabljal? Možnost 'ne vem'.....	48
Graf 20: Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?.....	49
Graf 21: Spol	47
Graf 22: V podjetju ste zaposleni kot.....	54
Graf 23: V kakšnem podjetju ste zaposleni?.....	55
Graf 24: Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškovgovorečih držav?	56
Graf 25: Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?	59
Graf 26: Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?.....	657
Graf 27: V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanji poslovnimi partnerji?	62
Graf 28: Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?	63

Graf 29: Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, katerega/katerih?	63
Graf 30: Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v Vašem podjetju?	64
Graf 31: Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?	65

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prisotnost nemščine pri različnih programih izobraževanja na Celjskem.....	20
Tabela 2: Prosta delovna mesta, kjer se zahteve po znanju jezikov pojavljajo v več kot 80%	21
Tabela 3: Spol.....	29
Tabela 4: Starost.....	29
Tabela 5: Nemščino se učim.....	30
Tabela 6: Nemščino se učim.....	30
Tabela 7: Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik?	31
Tabela 8: Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri tuji jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?	32
Tabela 9: Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?	33
Tabela 10: Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?	33
Tabela 11: Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?.....	34
Tabela 12: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?	35
Tabela 13: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju...) najbolj uporabljal?	40
Tabela 14: Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?	45
Tabela 15: Spol.....	47
Tabela 16: Panoga	48
Tabela 17: V podjetju ste zaposleni kot... ..	50
Tabela 18: V kakšnem podjetju ste zaposleni?	51
Tabela 19: Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškogovorečih držav?.....	56
Tabela 20: Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?	56
Tabela 21: Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?	57
Tabela 22: V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanjimi poslovnimi partnerji?	58
Tabela 23: Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?.....	59
Tabela 24: Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, katerega/katerih?	60
Tabela 25: Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v Vašem podjetju?	60
Tabela 26: Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?	61

1 UVODNI DEL

1.1 OPREDELITEV NALOGE

Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš!

Za raziskovalno nalogo sem se odločila predvsem zato, ker me močno zanimata tako nemščina in ekonomija. Zanimalo me je, kakšno mnenje imajo dijaki o nemščini in kakšno mnenje imajo o nemščini v primerjavi z angleščino. Že kar nekaj časa sem trdila, da je učenje nemščine izjemno koristno, saj vsak delodajalec išče delavca, ki govori nemško. Ker so mi ostali govorili, da to ni res, sem se odločila, da bom to preverila z raziskovalno nalogo. Le-ta mi je v marsikaterem pogledu odprla oči in pokazala, da ni vse tako, kakor sem prej mislila.

1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKAVE

Glavni namen raziskovalne naloge je bil, kot sem že omenila, moja osebna radovednost. Želela sem ugotoviti, kaj dijaki mislijo o nemškem jeziku in kakšen 'odnos' imajo delodajalci do nemščine.

Dejavnikov, ki so vplivali na to, da sem se odločila izdelovati to raziskovalno nalogo, je bilo veliko. Ključno pa je bilo dejstvo, da me je, kot bodočo ekonomistko, zanimalo, kakšnesopotrebe po znanju tujih jezikov v naših podjetjih. Pri tem sem pričakovala, da bodo potrebe po znanju nemškega jezika v celjskih podjetjih večje, kakor po znanju ostalih jezikov.

Cilji raziskave so bili različni. Želela sem:

- ugotoviti, koliko podjetij v celjski regiji od svojih zaposlenih zahteva znanje nemškega jezika oziroma znanje najmanj dveh tujih jezikov;
- ugotoviti potrebe po znanju nemškega jezika v podjetjih celjske regije;
- ugotoviti, koliko podjetij v celjski regiji posluje na nemškogovorečih trgih;
- utemeljiti smiselnost obveznega učenja dveh tujih jezikov tako v osnovni kot srednji šoli in
- tudi opozoriti mlajšo generacijo in srednješolce, kako pomembno je učenje nemščine.

Predvsem se je treba zavedati dejstva, da je dandanes iskanje službe zahtevno, zlasti če nimaš določenih značilnosti, s katerimi bi lahko konkuriral med iskalci dela. Zato je še kako pomembno, da imaš dodatna znanja. Dostikrat so ključnega pomena ravno znanja tujih jezikov.

1.3 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Preden sem začela z izdelavo raziskovalne naloge sem si zastavila tri hipoteze, ki so bile nekakšna 'rdeča nit' skozi celotno raziskavo, tudi pri sami izdelavi vprašalnikov.

Te hipoteze pa so bile:

1. hipoteza: Potrebe po znanju nemškega jezika so v podjetjih celjske regije večje kakor po znanju angleškega jezika.
2. hipoteza: Celjski srednješolci menijo, da bodo v prihodnosti najpogosteje uporabljali angleški jezik.
3. hipoteza: Podjetja v celjski regiji večinoma poslujejo s podjetji iz Nemčije in Avstrije.
4. hipoteza: Celjski srednješolci menijo, da zaposleni v celjski regiji večinoma komunicirajo v angleškem jeziku.
5. hipoteza: Delodajalci od bodočih delavcev v podobni meri zahtevajo znanje angleškega in nemškega jezika.

1.4 METODE DE LA

Kakor je raziskovalna naloga razdeljena na teoretični in praktični del, tako je bilo razdeljeno tudi moje delo.

Za raziskavo sem uporabila:

- a) različno literaturo, iz različnih virov,
- b) Analizo dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2007 - 2008 z ZRSZ,
- c) metodo anketnega vprašalnika.

Najprej sem na podlagi različnih virovnapisala teoretični del naloge. Nato sem izbrala skupine dijakov, potrebnih za raziskavo, in podjetja, ki sem jih pozneje anketirala. Po tem sem izdelala oba vprašalnika, ter začela z anketiranjem. Na koncu sem ankete obdelala, jih analizirala, in statistične podatke uporabila v nalogi.

1.5 OMEJITVE

Pri raziskavi sem se omejila krajevno in vsebinsko.

- Krajevno: anketirala sem celjske dijake in dijakinje.
- Vsebinsko: omejila sem se na zbiranje podatkov s pomočjo interneta, ZRSZ in anket. Pri anketiranju podjetij je bila omejitev ta, da nisem mogla iti od podjetja do podjetja, saj bi mi zmanjkalo časa, zato pa je bilo toliko težje dobiti odgovore spletnih anket, saj po elektronski pošti marsikdo tega ni vzel resno.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 OKOLIŠČINE UČENJA NEMŠČINE V SLOVENIJI¹

V času svetovnega povezovanja, globalizacije in mobilnosti pridobiva znanje tujih jezikov vse večji pomen, prav tako v vzgoji in izobraževanju. Znanje več tujih jezikov človeku omogoča lažji dostop do informacij, intenzivnejše sodelovanje s sosedskimi in drugimi narodi na kulturnem in poslovnem (gospodarskem) področju ter globlje medsebojno razumevanje. To še posebej velja za nemščino, jezik naših severnih sosedov Avstrijcev in, tudi Nemcev ter Švicarjev.

Da pa je znanje nemščine res koristno, lahko podkrepim z naslednjimi argumenti:

- *"nemščina je po številu govorcev najbolj razširjen materni jezik v Evropi; kot prvi jezik pa jo govori približno 100 mio. državljanov Evropske unije (v Nemčiji, Avstriji, Švici, Liechtensteinu, nekaterih delih Italije, Francije in Belgije);*
- *nemščina je najbolj razširjen drugi tuji jezik v EU – takoj za angleščino. To pomeni, da ima nemščina ob angleščini, kot jeziku svetovne komunikacije, predvsem v Evropi velik sporazumevalni doseg;*
- *nemščina je pomembna na nekaterih poklicnih področjih z neposrednimi stiki bodisi na mikroravni male obrti v obmejnih regijah, ali pa v okviru gospodarskega sodelovanja z nemškim govornim območjem;*
- *ob hrvaščini, madžarščini in italijanščini je nemščina eden izmed štirih sosedskih jezikov, kar ob primerni didaktični zasnovi omogoča razvoj večjezičnosti na pristnejši in bolj življenjski način;*
- *navsezadnje nemško govorno območje je s slovenskim povezano s tradicijo srednjeevropskega kulturnega prostora. To je še posebej pomembno za spoznavanje in odkrivanje vedenj o povezanosti kulture in civilizacije izhodiščnega (slovenskega) in ciljnega (nemškega) jezika."*

¹Povzeto in citirano po:

http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_nemscina.pdf

2.2 »NEMŠČINA NA SLOVENSKIH ŠOLAH – KAKŠNA JE PRIHODNOST?« - okrogla miza na XVIII. mednarodnem zborovanju SDUNJ; Goethe- Institut Ljubljana²

"Nemščina na slovenskih šolah – kakšna je prihodnost?" je bil naslov okrogle mize na XVIII. mednarodnem zborovanju SDUNJ, Radenci, 18. - 19. 11. 2011. Člani Goethe-Instituta so bili priča živahni razpravi, ki jo je spodbudila Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji.

O nekaterih predlaganih rešitvah iz Bele knjige, ki se dotikajo učenja tujih jezikov, so razpravljali tudi s Facebookfani. Sporne so se jim zdele predvsem spodaj navedene točke, ki podpirajo izbirnost in nekontinuirano učenje tujih jezikov ali celo izginjanje drugega tujega jezika iz predmetnika srednješolskih programov.

Spodaj sem navedla mnenja članov inštituta.

1. "Prvi tuji jezik si učenec lahko izbere že v 1. razredu OŠ, kot obvezni predmet pa je na urniku od 2. razreda dalje. (Bela knjiga 2011, str. 127) – **Zakaj izbirnost?**
2. Učenje drugega jezika je izbirno od 4. razreda naprej (Bela knjiga 2011, str. 127, 134 - 135) – **Kar ne pomeni nujno tudi, da se učenec, ki si je tuji jezik izbral v 4. razredu, uči jezika do konca svojega izobraževanja v OŠ. Izbirni predmet namreč v času šolanja lahko menja. Tudi tu se poraja enako vprašanje kot pri 1. točki. Zakaj izbirnost? Ta je v preteklosti povzročila nemalo težav v slovenskih srednjih šolah. Pri pouku so se srečevali dijaki z zelo različnim predznanjem ali pa dijaki na šoli niso imeli priložnosti za nadaljevanje učenja izbranega tujega jezika.**
3. Prvi tuji jezik je lahko tudi nemščina, vendar le na območjih, kjer je ta jezik posebnega pomena in kjer ga na predlog lokalnih skupnosti določi pristojno ministrstvo. (Bela knjiga 2011, str. 127) – **Malce zapleteno določanje, a ne?**
4. Učenje prvega tujega jezika v programih srednješolskega izobraževanja je obvezno. Dijaki, ki so se v osnovni šoli učili nemščine, se lahko odločijo za nadaljevalno učenje angleščine, če so si za to pridobili ustrezno predznanje. (Bela knjiga 2011, str. 217 - 218)– **Obratne možnosti Bela knjiga ne dopušča.**
5. Učenje drugega tujega jezika je zelo ohlapno določeno oz. se v Beli knjigi predlaga, da se obdrži sedanji sistem. (Bela knjiga 2011, str. 256)– **Razen redkih izjem, npr. programi gimnazij, ekonomski tehnik in gastronomsko-turistični tehnik, nemščine ali katerega drugega tujega jezika na urniku nimajo več."**

²Povzeto in citirano po:

<https://www.facebook.com/notes/goethe-institut-ljubljana/nem%C5%A1%C4%8Dina-v-slovenskih-%C5%A1olah-biti-ali-ne-biti/269581283090724>

2.3 STALIŠČA SDUNJ O NEMŠČINI V OŠ³

SDUNJ (Slowenischer Deutschlehrerverband) – Slovensko društvo učiteljev nemškega jezika (SDUNJ) sodeluje v skupini za tujejezikovno politiko pri SDUTSJ. Skupina se z marsikaterim predpisom Bele knjige, ki se tiče neposredno jezikoslovja, ni strinjala, kar so pokazali z dokumentom pod naslovom Pregled posledic odsotnosti skladne tujejezikovne politike na vseh ravneh izobraževanja v RS ter predlogi zaboljšavo ugotovljenega stanja.

Ključne trke so videli v prepoznom začetku učenja prvega tujega jezika (1), izbirnostjo tujih jezikov v OŠ (2), nekontinuiranem učenju tujih jezikov(3) in diferenciaciji pri pouku drugega tujega jezika (4).

1. Slovenski vzgojno-izobraževalni sistem predvideva prvi tuji jezik šele v 4. razredu OŠ, kar je v primerjavi z drugimi evropskimi in nekaterimi jugovzhodnimi državami precej pozno. Zaradi tega veliko osnovnih šol ponuja tečaje tujih jezikov v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju. Glede na podatke, da 67,7% OŠ ponuja tečaj angleščine, 27,7% OŠ tečaj nemščine, 3,5% tečaj francoščine, 5,7% tečaj italijanščine in 1,6% tečaj španščine, lahko ugotovimo, da se starši in lokalne skupnosti z zgodnjim učenjem (tudi v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju) tujih jezikov popolnoma strinjajo. Na SDUNJ pa menijo, da tukaj zamuja predvsem šolska politika, ki se oklepa prej navedenih razmišljanj, da so si otroci ob vstopu v OŠ med sabo različni, vsi tudi niso vključeni v inštitucije predšolske vzgoje.

Menijo, da mora šolska politika čim prej uzakoniti vključevanje prvega tujega jezika v prvi razred OŠ, hkrati pa razmisliti, kako omogočiti učenje tujega jezika že v vrtcu.

2. Učenci in starši se za določene tuje jezike v OŠ ne odločajo tako množično kot za druge tuje jezike, razlog temu pa je, da učenci v določenih SŠ ne morejo nadaljevati z učenjem istega jezika.

SDUNJ vidi rešitev v tem, da morajo SŠ zagotoviti večjo izbiro drugih tujih jezikov, lahko, tudi v okviru izbirnih vsebin.

3. Otroci so po mnenju društva večni začetniki, kar zadeva učenja tujih jezikov. Pri tem poudarjajo, da nekateri učenci do konca svojega osnovnošolskega izobraževanja tudi do štirikrat začnejo z učenjem istega tujega jezika – na primer, da se učenec s tujim

³ -Povzeto po: http://193.2.241.190/sdunj/images/stories/Dokumenti/tujejezik_politika.pdf

jezikom prvič sreča v vrtcu v obliki popoldanskega tečaja, nato jih starši vpišejo v tečaj tujega jezika v 1. in 2. razredu OŠ, ponovno se "začne" učenje istega tujega jezika fakultativno oziroma v obliki interesne dejavnosti v 3., 4., ali 5. razredu in na koncu še v obliki obveznega izbirnega predmeta v 7. razredu.

Učenci se tujega jezika vsakič začnejo učiti od začetka, ne glede na njihovo predznanje in spretnost uporabe. Učitelji to počno predvsem zato, ker so skupine glede jezikovnega predznanja zelo heterogene, učenje tujega jezika pa si tolmačijo tako, da je pomembno, da zna vsak učenec povedati vsaj najosnovnejše podatke o sebi, druge stvari pa niso tako zelo pomembne. Takšno poenostavljanje in "metanje v isti koš" je nedopustno in nikakor ne prispeva k motivaciji za učenje tujih jezikov, saj večina učencev ne more zaznati nobenega napredka.

SDUNJ predlaga, da mora šolska zakonodaja (ob uvedbi prvega tujega jezika v 1. razredu OŠ) omogočiti oblikovanje manjših skupin pri tujih jezikih, saj je temelj tujega jezika konkretna uporaba tujega jezika, kar pa je omogočeno le, če skupina ne presega 15 učencev. Potrebna je notranja diferenciacija, dobrodošla pa je tudi zunanja.

4. Kot vemo, se v zadnjem triletju pri prvem tujem jeziku izvaja pouk v skupinah, ki so homogene glede ravni jezikovnega predznanja – v nivojih. To omogoča poučevanje v manjših skupinah. SDUNJ meni, da bi morali nivojski pouk uvesti tudi pri izbirnem drugem tujem jeziku ali obveznem drugem tujem jeziku, saj je normativ 28 učencev, skupaj s pogosto neugodno umestitvijo izbirnega predmeta na šesto, sedmo ali celo osmo uro, previsok.

Društvo predlaga, da bi zaradi narave pouka tujega jezika, ki zahteva stalno aktivno sodelovanje učencev, morali manjše skupine uvesti tudi pri drugem tujem jeziku.

2.4 STALIŠČA SDUNJ O NEMŠČINI V SŠ⁴

Tudi glede nemščine v SŠ se SDUNJ ni strinjal z vsakim predpisom Bele knjige.

Največje nestrinjanje so izrazili pri nekontinuiranem učenju tujih jezikov (1), modernizaciji poučevanja tujih jezikov (2), izrinjanju tujih jezikov iz predmetnikov srednješolskih programov (3) ter pomanjkanju ustrezne širše ponudbe tujega jezika za nadaljevalno poučevanje tujega jezika (4).

1. Zaznali so, da v SŠ nekateri učenci, -oziroma že dijaki, ponovno začnejo, in sicer od začetka (!), z učenjem tujega jezika, to pa iz več razlogov: pogosto je to želja dijakov, da pridejo brez truda, s pomočjo predznanja, do lepih ocen (da pa pri tem zapravijo enkratno priložnost za nadgraditev znanja, se seveda zavejo šele pozneje, ko se vpisujejo v tečaje tujih jezikov, ki pa jih sedaj potrebujejo zaradi službe) ali pa drug razlog, da šole ne ponujajo posebnih skupin za nadaljevalce. Ob tem navajajo dva skrajna primera, ko je bilo učencem na informativnem dnevu rečeno, da na primer nemščine kot prvega tujega jezika sploh ne bodo ponudili, in drug, da naj obvezno kot drugi tuji jezik napišejo francoščino in ne nemščine, čeprav je to jezik naših sosedov.

SDUNJ predlaga, da naj se šole, brez izrecnega posredovanja staršev, potrudijo omogočiti učenje različnih tujih jezikov, in sicer tudi na različnih ravneh. Marsikdaj jim to zakonodaja že omogoča, a te priložnosti ne izkoriščajo.

2. Tudi učitelji morajo sami prispevati k bolj privlačni podobi učenja tujega jezika. Poučevanje ni prelaganje listov s kupa na kup, temveč -zahteva zavzetost, inovativnost in ljubezen do jezika s strani učitelja. Današnja multimedijsko izobražena mladina (kar velja tudi že za osnovnošolce) se ne bo sprijaznila s frontalno obliko predavanj 'ex-katedra', ker zelo dobro ve, da obstajajo drugačni, bolj privlačni načini učenja.

Učitelji bi morali bolj dosledno slediti novim spoznanjem stroke in se spoprijateljiti z informacijsko komunikacijsko tehnologijo (IKT). Učiteljem tujega jezika je treba omogočiti redno izobraževanje in strokovno usposabljanje na področju IKT.

3. Od leta 2011 (ko je v veljavo vstopila reforma poklicnega in strokovnega izobraževanja) ima večina tri- in štiriletnih srednješolskih programov le še en tuji jezik. Nekateri dijaki imajo možnost izbire drugega tujega jezika v okrnjenem obsegu (na primer 1 ura na teden). Ali bo drugi tuji jezik sploh vključen v nove strokovne module, je odvisno od iznajdljivosti in prodornosti učiteljev tujih jezikov in ravnateljev. Drugi

⁴ Povzeto po:

http://193.2.241.190/sdunj/_images/stories/Dokumenti/tujejezik_politika.pdf

tuji jezik je obvezen le še v programih ekonomski tehnik, gastronomija in turizem ter tehnik varovanja.

Rešitev bi bila, da se drugi tuji jeziki vključijo tudi v poklicne in srednje strokovne programe, saj je znanje vsaj dveh tujih jezikov, pri opravljanju poklica, zelo pomembno.

4. Kakor pri osnovni šoli, je tudi pri srednji šoli problem, da ne ponuja velike izbire tujih jezikov, še posebno ne pri nadaljevalnem učenju drugega tujega jezika. Gimnazije poučevanje določenega tujega jezika izvajajo na podlagi števila dijakov, ki se bo jezika učilo. Problemi so torej organizacijski, finančni in pa kadrovski.

Oblikovati bi se morale mreže šol, kjer bi pouk tujih jezikov potekal tako, da bi učitelji prihajali na posamezno šolo. Ta sistem deluje že na marsikateri srednji poklicni in strokovni šoli, zato ni razloga, da ne bi potekal tudi na gimnazijah. Seveda je to izvedljivo le, če se oblikujejo manjše skupine dijakov glede na njihovo predznanje tujega jezika.

2.5 NEMŠČINA V SLOVENSКИH OŠ⁵

Angleščina kot prvi tuji jezik

Otroci že v zgodnjih letih obiskovanja osnovne šole začnejo s spoznavanjem in učenjem prvega tujega jezika, to je angleščina.

Po informacijah iz Bele knjige lahko navedem, da so šole dolžne ponuditi prvi tuji jezik učencem že v prvem razredu kot neobvezni izbirni predmet v obsegu dveh ur tedensko, učenci pa se zanj odločajo prostovoljno. Prvi tuji jezik je obvezen za vse učence od 2. razreda dalje, le-ta pa je, kot sem že omenila, praviloma angleščina, lahko pa tudi nemščina, na območjih, kjer je ta jezik posebnega pomena in kjer ga na predlog lokalnih skupnosti določi pristojno ministrstvo.

Razlogi, zakaj z učenjem angleščine kot prvega tujega jezika začnejo v drugem. in ne že v prvem razredu, se nanašajo predvsem na to, da so ob vstopu v šolo med učenci velike razlike in pa, da so nekateri otroci vključeni v inštitucije predšolske vzgoje, spet drugi ne, kar pomeni, da se šele prilagajajo šolskemu pouku.

Nemščina kot drugi tuji jezik

Na MŠŠ so z raziskavo želeli ugotoviti, ali bi po mnenju anketiranih morala biti v obveznem predmetniku OŠ kot samostojna predmeta prvi in drugi tuji jezik in bi se morali vsi učenci

⁵Povzetopo: Belaknjiga, 2011, str. 126, 127; 134, 135

obvezno učiti dveh tujih jezikov. Večina anketirancev je bila mnenja, da uvedba dveh obveznih tujih jezikov ne bi bila dobra ideja, hkrati pa so se zavedali pomembnosti učenja drugega tujega jezika, zato so omogočili učenje le-tega tistim, ki imajo za to motivacijo in ustrezne zmožnosti za učenje drugega tujega jezika.

Tako šole nudijo tudi možnost, da učenci sodelujejo pri nemških bralnih značkah, tekmovanjih v znanju nemškega jezika, v sedmem, osmem in devetem razredu pa jim je na voljo nemščina tudi kot izbirni predmet.

2.6 NEMŠČINA IN TUJI JEZIKI NA GIMNAZIJAH⁶

Prvi tuji jezik

Učenci, ki se na koncu osnovnošolskega izobraževanja odločijo za nadaljevanje na gimnaziji, imajo dva obvezna tuja jezika. Prvi tuji jezik je obvezen in se nadaljuje še iz OŠ. Dijaki, ki so se v OŠ učili nemščine, se lahko odločijo za nadaljevalno učenje angleščine, če imajo za to potrebno predznanje.

Drugi tuji jezik

Učenje drugega tujega jezika v gimnazijah poteka na dveh ravneh – na nadaljevalni in začetni. Šole morajo poučevanje teh jezikov ponuditi na obeh ravneh, tako na začetni kot nadaljevalni.

Za zagotovitev jezikovne raznolikosti in čim večjega obsega nadaljevalnega učenja drugega tujega jezika pristojno ministrstvo sprejme ukrepe, denimo omogočanje izvajanja pouka v manjših skupinah, oblikovanje šol v regijah, ki izvajajo pouk posameznega jezika za širše okolje, usposabljanje ravnateljev kot dejavnih sooblikovalcev nacionalne jezikovne politike idr. (kot pri osnovni šoli).

Drugi tuji jeziki v SŠ so angleščina, francoščina, nemščina (najbolj razširjen delovni jezik v EU), italijanščina, hrvaščina, madžarščina (jeziki sosedskih držav), ruščina, španščina, kitajščina (uradni jeziki OZN) in vsi ostali jeziki, za katere obstajajo veljavni učni načrti.

Učni načrti za nadaljevalno učenje drugega tujega jezika v SŠ morajo zagotavljati in omogočati visoko stopnjo individualizacije pri oblikovanju učnih poti za doseganje zastavljenih ciljev in standardov znanja. Kljub temu je odločitev dijaka za vključitev v začetno ali nadaljevalno učenje drugega tujega jezika prostovoljna. Dijak se torej lahko ponovno odloči za začetno učenje istega drugega tujega jezika, kot se ga je učil v osnovni šoli, če meni, da bo tako najuspešneje dosegel cilje in zahtevane standarde, lahko pa se odloči za začetno učenje kakšnega drugega tujega jezika.

⁶Povzeto po: *Bela knjiga*, 2011, str. 217 - 218

Tretji in četrti tuji jezik

Tretji in četrti tuji jezik se izvajata v izbirnem delu srednješolskih programov, praviloma samo na začetni stopnji. Namesto tretjega ali četrtega tujega jezika lahko šola kot izbirni predmet ponudi dodatno učenje enega od jezikov, ki se jih dijak že uči, praviloma za doseganje višje ravni sporazumevalne zmožnosti ali za doseganje specifičnih ciljev.

2.7 POLOŽAJ NEMŠKEGA JEZIKA NA ŠOLAH CELJSKE REGIJE

Na Celjskem je okvirno kar 28 osnovnih šol, ki so vključene v projekt '-Postopno uvajanje obveznega drugega tujega jezika v osnovne šole'. V sklopu tega projekta naj bi vse šole v šolskem letu 2011/2012 začele izvajati pouk drugega tujega jezika že za učence 7. razreda. Nemščino kot obvezen drugi tuji jezik v OŠ imata že nekaj časa I. in III.-osnovna šola v Celju, toda čez kakšno leto ali dve bo nemščina otrokom zopet ponujena le kot izbirni predmet. Sprememba bo, da bodo izbirni predmeti otrokom ponujeni že v drugi triadi.

Na splošno imajo učenci osnovnih šol možnost sodelovanja v nemških bralnih značkah in raznih tekmovanjih na področju nemščine.

Srednje šole na celjskem območju imajo po večini v sklopu obveznega predmeta tudi kakšen tuji jezik. Po navadi je prvi tuji jezik angleščina, drugi tuji jezik pa nemščina, izjema sta 1. gimnazija v Celju in pa Gimnazija Celje Center (v nadaljevanju GCC). Na prvi gimnaziji je prvi tuji jezik lahko angleščina ali nemščina, drugi tuji jezik angleščina, nemščina ali francoščina, možnost je tudi tretji tuji jezik, dijaki pa izbirajo med angleščino, nemščino, francoščino in španščino. Na GCC je sistem nekoliko drugačen, saj je ponudba tretjega tujega jezika bogatejša z ruščino.

Prva gimnazija v Celju in GCC prednjačita v ponudbi tujih jezikov, še vedno pa ostajajo šole, kjer drugega tujega jezika ni, oziroma je prisoten v odprtem kurikulumu, ali pa drugega tujega jezika sploh ni in se poučuje samo prvi tuji jezik – angleščina.

Tabela 1: Prisotnost nemščine pri različnih programih izobraževanja na Celjskem

Programi, kjer je nemščina obvezen drugi tuji jezik	Programi, kjer je nemščina v odprtem kurikulumu	Programi, kjer nemščine sploh ni zaslediti
programi GCC	strojni tehnik	elektrikar
programi 1. gimnazije v Celju	tehnik mehatronike	elektrotehnik
ekonomski tehnik	medijski tehnik	kemijski tehnik
gastronomija in turizem	frizer	tehnik računalništva
tehnik varovanja	logistični tehnik	avtokaroserist
 <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> Ekonomski tehnik, gastronomija in turizem ter tehnik varovanja, so eni redkih strokovnih programov, kjer je nemščina še vedno obvezen drugi tuji jezik. </div>	kozmetični tehnik	avtoserviser
	mehatronik operater	avtoservisni tehnik
	hortikulturni tehnik	ustvarjalec modnih oblačil
		okoljevarstveni tehnik
		oblikovalec kovin - orodjar
		inštalater strojnih inštalacij
		klepar - krovec
		cvetličar
		aranžerski tehnik
		zdravstvena nega (4)
	bolničar - negovalec	
	zdravstvena nega (3+2)	

Ne glede na vse pa ne gre zanemariti dejstva, da celjska (pa ne samo ta) podjetja dosti poslujejo tudi s podjetji iz nemško-govorečih držav. Četudi na velikem številu šol (predvsem teh, kjer nemščine kot drugega tujega jezika sploh ni) velja predpostavka, da je učenje nemškega jezika nesmiselno, temu ni tako. Kot sem že omenila, veliko podjetij posluje z nemškimi partnerji, Slovenija je v veliki meri odvisna od nemškega gospodarstva, kar pomeni, da podjetja bolj ali manj -zahtevajo znanje nemškega jezika že pri zaposlovanju samem. Potemtakem ni treba omenjati, da bi nemščina morala biti obvezen tuji jezik na vseh srednjih šolah, ne pa samo na nekaterih. Pa ne gre samo za pomoč pri zaposlitvi, že na splošno je znanje tujih jezikov v svetu zelo cenjeno in spoštovano.

2.8 ZNANJE TUJIH JEZIKOV V SLOVENSКИH PODJETJIH⁷

Delodajalci pri iskanju novih zaposlenih pogostokrat navedejo določene zahteve, ki jih iskanci dela morajo izpolnjevati. Med temi zahtevami se dostikrat znajdejo tuji jeziki, predvsem angleščina in nemščina. Tovrstne zahteve kažejo predvsem na to, da delodajalci zelo cenijo znanje tujih jezikov in komunikacijske spretnosti, pa tudi delavec se lažje zaposli v nekoliko večjem in stabilnem podjetju, če zna tuje jezike.

Slovensko gospodarstvo je močno odvisno od 'nemško-govorečih' trgov, kar posledično pomeni, da naj bi se bila podjetja sposobna sporazumevati v nemškem jeziku, torej bi morali delavci govoriti nemški jezik. To pa ni vedno zahteva delodajalcev.

V raziskavo sem vključila tudi podatke 'Analize dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2007-2008', ki sem jo dobila na Zavodu za zaposlovanje v Celju. Te analize sem pregledala ter v raziskovalni nalogi predstavila določene grafe, ki so se mi zdeli pomembni, ter jih komentirala.

Najvišji delež prostih delovnih mest (delež nad 80%) z zahtevanimi znanji jezikov imajo:

Tabela 2: Prosta delovna mesta, kjer se zahteve po znanju jezikov pojavljajo v več kot 80%

Inženirji elektronike, telekomunikacij	84,3%
Poslovni sekretarji, ipd.	83,9%
Nabavni referenti	83,2%
Analitiki in snovalci informacijskih sistemov	80,2%

Poleg podatka o deležu PD⁸-jev z zahtevanim znanjem jezikov pa je smiselno upoštevati tudi, kakšna vrsta jezikovnih znanj je pogoj za opravljanje del in nalog na različnih delovnih mestih. Delodajalci najpogosteje zahtevajo znanje angleškega jezika. Skoraj pri vseh analiziranih enotah področnih skupin poklicev se kot zahteva pojavlja tudi znanje slovenskega jezika. Teh navedb ni le pri inženirjih elektrotehnike in inženirjih elektronike, telekomunikacij. V primerjavi z ostalimi jeziki je zahtevana raven obvladovanja jezika najvišja pri slovenskem jeziku.

⁷ Povzeto po: *Analiza dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2007 - 2008 (ZRSZ Celje)*

⁸PD obrazec: *Prijava prostega delovnega mesta oziroma vrste dela*

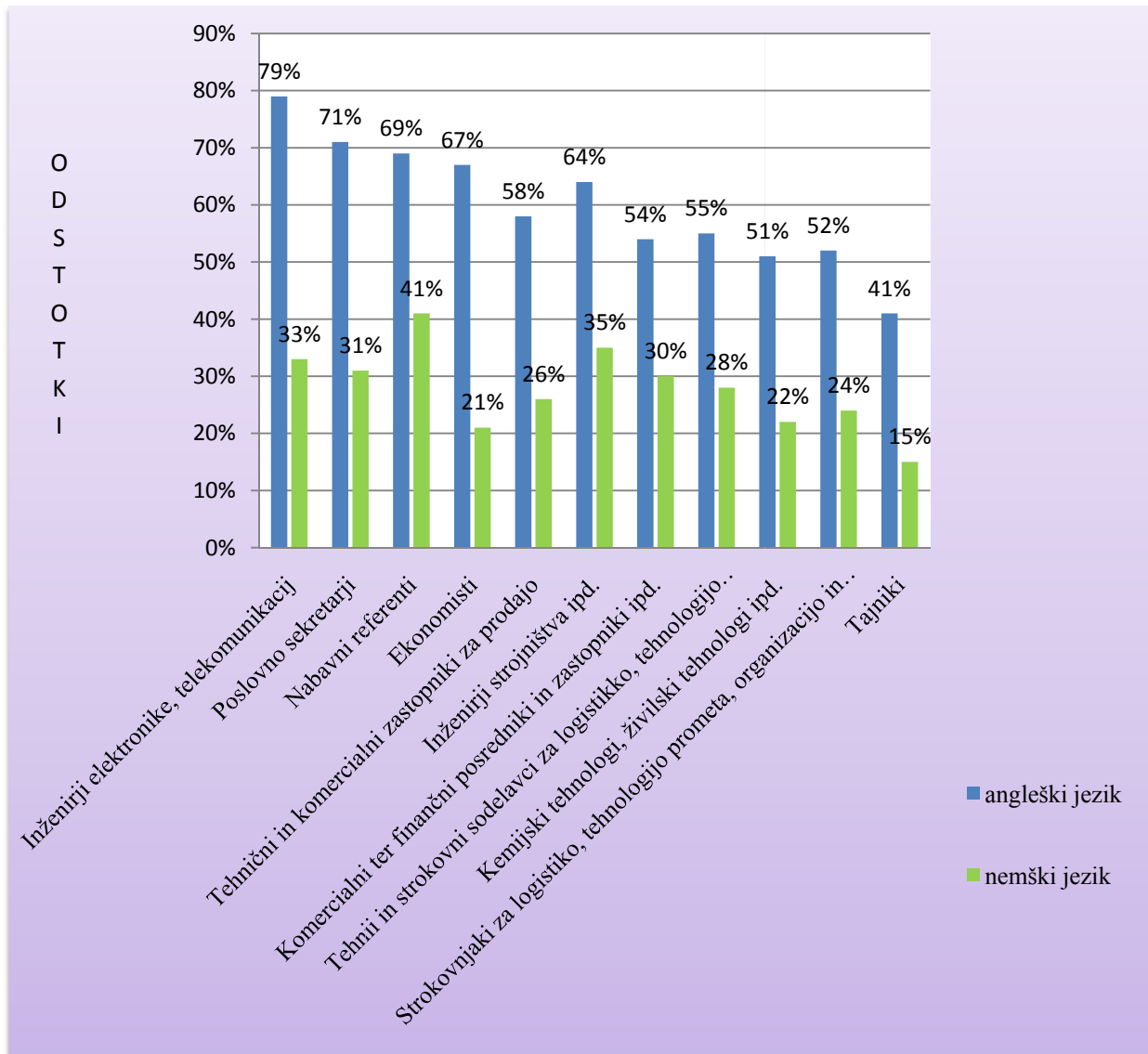
V večini primerov delodajalci ob prijavi prostih delovnih mest ne navajajo zahteve po znanju dveh ali več tujih jezikov hkrati, obstojijo pa tudi poklici, za katere je potrebno znanje več tujih jezikov hkrati.

Zahteva po znanju dveh jezikov, in sicer angleščine in nemščine se najpogosteje pojavlja pri:

- tehničnih in komercialnih zastopnikov za prodajo
- inženirjih strojništva
- inženirjih elektrotehnike
- tajnikov
- voznikov tovornih vozil
- natakarjih
- strokovnjakov za poslovanje
- ekonomistih

Pri delovnih mestih za tehnične in komercialne zastopnike za prodajo so delodajalci zahtevali največ različnih jezikov (10): angleški, nemški, italijanski, hrvaški, srbski, ruski, francoski, madžarski, španski. Zahteve so vezane na specifiko delovnih mest glede na jezikovno področje trga. Pri zaposlovanju na tem področju znanje tujega jezika vsekakor predstavlja določeno prednost. Pri zahtevah za delovna mesta poslovnih sekretarjev, tajnikov so delodajalci navajali po 6 različnih jezikov, kar zopet kaže na specifiko zahtev za delovna mesta poslovnih sekretarjev in tajnikov, ki so vezana na komunikacijo v tujem jeziku.

Graf 1: Enote področnih skupin poklicev, pri katerih so delodajalci največkrat zahtevali znanje angleščine in nemščine

Iz grafa je razvidno, da so potrebe delodajalcev po znanju nemškega jezika sorazmerno visoke, seveda pa se razume, da so potrebe po znanju angleščine večje kakor po znanju nemščine. Od zgoraj naštetih poklicev se znanje nemščine največkrat zahteva od nabavnih referentov, inženirjev strojništva, inženirjev elektronike, telekomunikacij in podobno, najmanj pa od tajnikov, ekonomistov in kmetijskih ter živilskih tehnologov.

To, da se znanje nemščine najmanj zahteva od ekonomistov, me je presenetilo, saj sem pričakovala, da je od teh daleč najbolj zahtevano znanje nemščine. Dejstvo, da kar 41% delodajalcev zahteva znanje nemščine od nabavnih referentov pa se mi je zdelo popolnoma smiselno, saj se nabavni referenti morajo znati sporazumevati z dobavitelji iz različnih držav, tudi nemško-govorečih.

2.9 UGOTOVITVE GLEDE ZAHTEVANIH KOMPETENC, DODATNIH ZNANJ IN OSTALIH POGOJEV, ZA IZBRANE ENOTE PODROČNIH SKUPIN DELAVCEV⁹

Finančniki, revizorji, računovodje

Znanja jezikov so delodajalci opredelili v 61% prejetih PD obrazcev. V večini primerov potreb se zahteva znanje angleščine, ki mu sledi zahteva po znanju slovenskega jezika. Precej redkeje zasledimo znanje nemščine in le v nekaterih primerih tudi italijanščine.

Strokovnjaki za poslovanje

Med jezikovnimi znanji je na prvem mestu znanje angleščine, pogosto se pojavljajo tudi zahteve po znanju nemškega jezika, ki mu sledi slovenski, redkeje pa tudi hrvaški jezik.

Ekonomisti

Med jezikovnimi znanji, ki jih delodajalci navajajo v svojih zahtevah za zasedbo teh delovnih mest, je visoko pričakovano znanje angleškega jezika. Tudi nemški in slovenski jezik se pogosto pojavljata v njihovih zahtevah, redkeje pa italijanski jezik.

Tehnični in komercialni zastopniki za prodajo

Znanje jezikov so delodajalci zahtevali pri 72% obrazcev PD. Poleg slovenskega jezika morajo v največ primerih kandidati obvladati angleški in nemški jezik, glede na geografsko področje dela oz. poslovne partnerje pa tudi italijanski in hrvaški jezik.

Komercialni ter finančni posredniki in zastopniki ipd.

Znanja tujih jezikov so pomembna tudi za opravljanje teh poklicev, saj jih delodajalci zahtevajo v 7/10 obrazcev PD. Večinoma se zahteva znanje angleškega jezika, ki mu sledi nemški, temu pa slovenski jezik. V primerjavi z drugimi poklici z ekonomskega področja je večkrat prisotna tudi zahteva po znanju italijanščine in hrvaškega jezika.

Knjigovodje

V skoraj 6/10 obrazcev PD delodajalci pričakujejo od kandidatov znanje jezikov. Pretežno gre za znanje angleškega jezika, temu sledi znanje slovenščine, v precej manjši meri pa pričakujejo tudi znanje nemščine.

⁹Povzeto po: *Analiza dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2007 - 2008 (ZRSZ Celje)*
Mestna občina Celje, Mladi za Celje
marec, 2012

Uradniki v računovodstvu in knjigovodstvu

Znanja jezikov so delodajalci zahtevali v dobri polovici obrazcev PD (54%). Izstopa znanje angleščine, temu sledi slovenski jezik, v manjšem obsegu pa delodajalci zahtevajo tudi znanje nemščine. V primerjavi z ostalimi poklici z ekonomskega področja je tu močneje izražena tudi zahteva po znanju italijanskega jezika.

Prodajalci v trgovinah, na stojnicah, demonstratorji

Tudi jezikovna znanja so delodajalci opredelili pri podobnem deležu obrazcev PD – pri 42%. Med temi je najmočneje izpostavljena zahteva po znanju slovenskega jezika, ki mu sledi angleški jezik. Znanja nemščine (in tudi italijanščine) se pojavljajo precej redkeje.

Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da se delodajalci pogosto poslužujejo možnosti navedbe dodatnih zahtev po jezikovnem znanju. Nemščina je v zahtevah delodajalcev močno prisotna pri -PD obrazcih za strokovnjake za poslovanje, ekonomiste, tehnične in komercialne zastopnike za prodajo ter komercialne in finančne posrednike ter zastopnike.

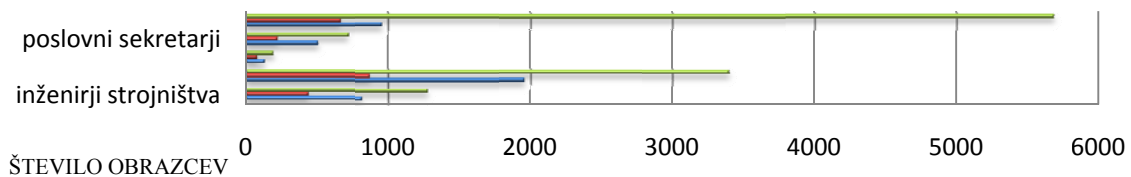
V analizi sem našla tudi število obrazcev, kjer so se pojavile zahteve po nemškem in angleškem jeziku, za posamezne enote področnih skupin delavcev. Iz nje sem izpostavila določene poklice, kjer sem menila, da bi zahteve po znanju tujih jezikov morale biti velike. Analizo sem interpretirala in jo komentirala.

Graf 2: Prikaz zahtev po znanju tujih jezikov obrazcev PD po posameznih enotah področnih skupin delavcev

Področna skupina delavcev	Angleški jezik	Nemški jezik	Skupaj obrazcev
Analitiki in snovalci informacijskih sistemov	397	44	541
Inženirji gradbeništva	209	68	471
Inženirji elektrotehnike ipd.	243	69	361
Inženirji elektronike, telekomunikacij	55	23	82
Inženirji strojništva ipd.	816	443	1.277
Ekonomisti	403	126	1.282
Tehniki za gradbeništvo, geodezijo ipd.	145	52	1.011
Tehniki za elektrotehniko ipd.	152	47	692
Tehniki za strojništvo ipd.	357	194	1.466
Zavarovalniški zastopniki	223	38	722
Tehnični in komercialni zastopniki za prodajo	1954	871	3.398
Nabavni referenti	135	81	196
Komercialni ter finančni posredniki in zastopniki ipd.	175	97	323
Poslovni sekretarji	513	226	726
Strokovnjaki za poslovanje	540	165	1.282
Natakarji	956	669	5.681

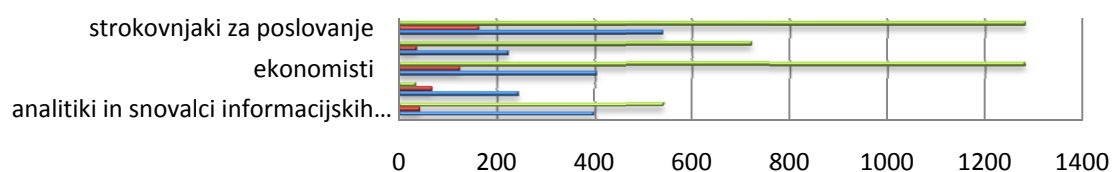
Rezultati analize prikazujejo, pri koliko obrazcih je bila zasledena delodajalčeva zahteva po znanju angleščine ali nemščine, in koliko obrazcev je bilo skupaj. Nekateri delodajalci pri posameznih enotah področnih skupin delavcev sploh niso zahtevali znanja angleščine ali nemščine, določeni pa so zahtevali znanje obeh jezikov, zato prihaja do razlik v rezultatu.

Rezultati iz grafa na prejšnji strani so me v pozitivnem smislu najbolj presenetili pri obrazcih za inženirje strojništva, tehničnih in komercialnih zastopnikih za prodajo, nabavnih referentih, poslovnih sekretarjih in natarjarjih.

	inženirji strojništva	tehnični in komercialni zastopniki za prodajo	nabavni referenti	poslovni sekretarji	natarjarji
skupaj obrazcev	1277	3398	196	726	5681
nemščina	443	871	81	226	669
angleščina	816	1954	135	513	956

Najbolj pa so me 'razočarali' obrazci za analitike in snovalce informacijskih sistemov, inženirje elektrotehnike, ekonomiste, zavarovalniške zastopnike ter strokovnjake za poslovanje. Menim, da so to takšni poklici, od katerih bi se moralo zahtevati znanje nemščine v skoraj enaki meri kakor znanje angleščine, sploh pri ekonomistih.

	analitiki in snovalci informacijskih sistemov	inženirji elektrotehnike	ekonomisti	zavarovalniški zastopniki	strokovnjaki za poslovanje
skupaj obrazcev	541	36	1282	722	1282
nemščina	44	69	126	38	165
angleščina	397	243	403	223	540

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 VZOREC

Osnova za obdelavo podatkov je bilo 186 anket. Dijaki Poslovno-komercialne šole Celje, programa trgovec, ter dijaki Srednje ekonomske šole Celje, programa ekonomski tehnik in ekonomska gimnazija, so jih rešili 101.

Od tega dijaki:

- 3. letnika programa trgovec 20
- 3. letnika programa ekonomski tehnik 22
- 3. letnika programa ekonomska gimnazija 23
- 4. letnika programa ekonomski tehnik 16
- 4. letnika programa ekonomska gimnazija 20

Analizo anket dijakov sem sortirala glede na program izobraževanja in ne glede na letnike. Tako so v statistiko vneseni skupni rezultati trgovcev, tretjih in četrth letnikov ekonomskega tehnika in tretjih ter četrth letnikov ekonomske gimnazije.

Za podjetja sem naredila spletno anketo, ter jo razposlala na različne elektronske naslove, ki sem jih dobila na internetu. Nekaj podjetij mi je na ta način odgovorilo, ostale rešene ankete pa sem dobila s pomočjo profesorice, ki so anketo poslale znancem, ki so zaposleni v kakšnem celjskem podjetju. Tako sem na koncu dobila 85 rešenih anket s strani podjetij in delavcev. Podjetja so bila izbrana po naključju in ne po panogah, s katerimi se podjetja ukvarjajo.

3.2 ČASRAZISKAVE

Anketo med dijaki sem izvedla sama, v šolskem letu 2011/2012, anketo med podjetji pa v letu 2012.

3.3 OBDELAVA PODATKOV

Izpolnjene ankete dijakov, ki sem jih pridobila, sem zbrala skupaj, jih sortirala glede na program izobraževanja in analizirala. Pri ustvarjanju grafov in tabel sem si pomagala s programoma Microsoft Word in Microsoft Excel.

Ankete podjetij so se avtomatično sprotno analizirale na internetu, s pomočjo spletne strani www.fluidsurveys.si

3.4 REZULTATI RAZISKAVE

Na naslednjih straneh so prikazani grafi in tabele, s pomočjo katerih sem naredila analizo dobljenih odgovorov. Odgovore dijakov sem razdelila glede na program izobraževanja, ker sem menila, da se bodo odgovori med seboj močno razlikovali glede na izobrazbo.

Odgovore podjetij nisem posebej sortirala – razdelila sem jih glede na zastavljeno vprašanje.

3.5 ANALIZA ANKET ZA DIJAKE

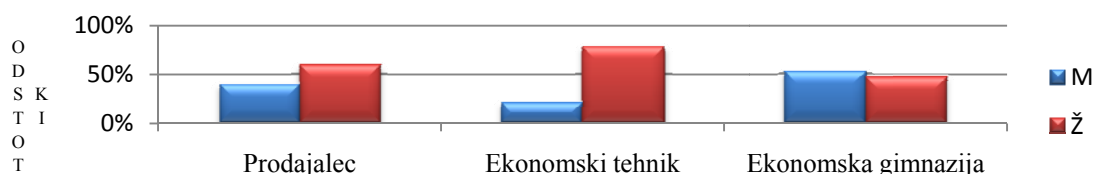
1. Spol

Tabela 3: Spol

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
M	8	40%	8	21%	23	53%
Ž	12	60%	30	79%	20	47%

Iz tabele lahko razberemo, da je v anketi sodelovalo 20 dijakov in dijakinj iz programa prodajalec, od tega 40% dijakov in 60% dijakinj; 38 dijakov in dijakinj ekonomskega tehnika, od tega 21% dijakov in 79% dijakinj; ter 43 dijakov in dijakinj ekonomske gimnazije, od tega 53% dijakov in 47% dijakinj. V skupnem seštevku so prevladovali dijakinje z 61%.

Graf 3: Spol

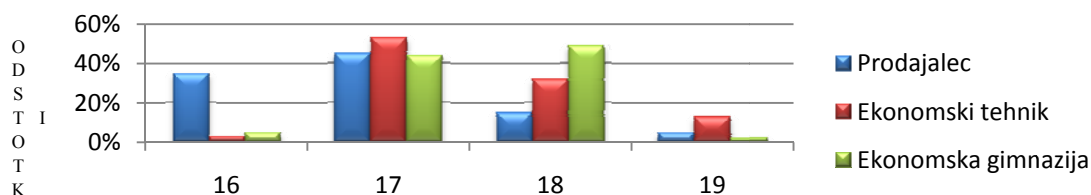
2. Starost

Tabela 4: Starost

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
16	7	35%	1	3%	2	5%
17	9	45%	20	53%	20	44%
18	3	15%	12	32%	20	49%
19	1	5%	5	13%	1	2%

V tabeli je razvidno, da je 7 prodajalcev starih 16 let, 9 starih 17 let, 3 so stari 18 in eden 19. En ekonomski tehnik ima 16 let, 20 jih ima 17 let, 12 18 let in 5 19 let. Dva ekonomska gimnazijca sta stara 16 let, 20 jih je starih 17 ali 18 let, ter eden 19 let.

Graf 4: Starost

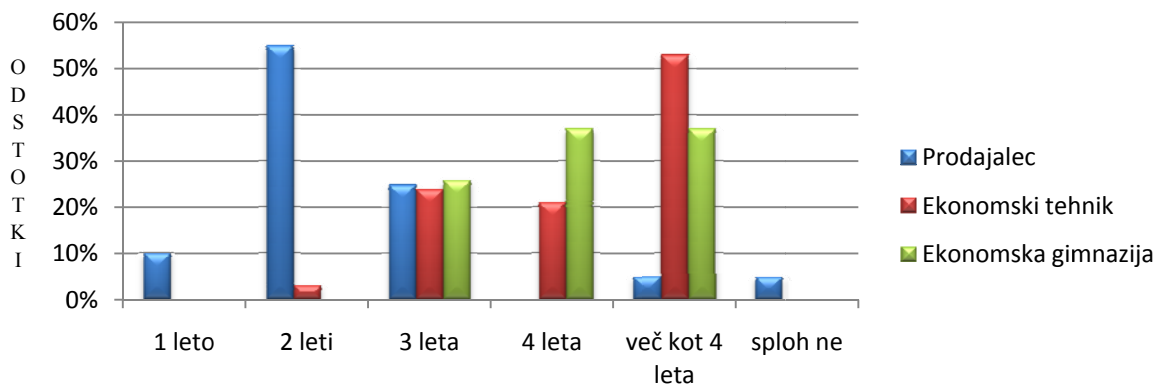
3. Nemščino se učim...

Tabela 5: Nemščino se učim...

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
1 leto	2	10%	0	0%	0	0%
2 leti	11	55%	1	3%	0	0%
3 leta	5	25%	9	24%	11	26%
4 leta	0	0%	8	21%	16	37%
več kot 4 leta	1	5%	20	53%	16	37%
sploh ne	1	5%	0	0%	0	0%

Iz tabele lahko preberemo, da se 10% prodajalcev nemščino uči eno leto, 55% prodajalcev dve leti, 25% prodajalcev tri leta, 5% prodajalcev več kot štiri leta in 5% prodajalcev sploh ne. Niti enega prodajalca ni, ki bi se nemščine učil 4 leta. 3% ekonomskih tehnikov se jezika uči dve leti, 24% se jih uči tri leta, 21% štiri leta in 53% več kot štiri leta. Med tehnikami ni dijaka, ki bi se nemščine učil eno leto ali pa sploh ne. 26% ekonomskih gimnazijcev se nemščine uči že tri leta, 37% štiri leta in 37% več kot štiri leta. Nihče izmed njih se nemščine ne uči eno, dve leti oziroma sploh ne.

Graf 5: Nemščino se učim...

4. Nemščino se učim...

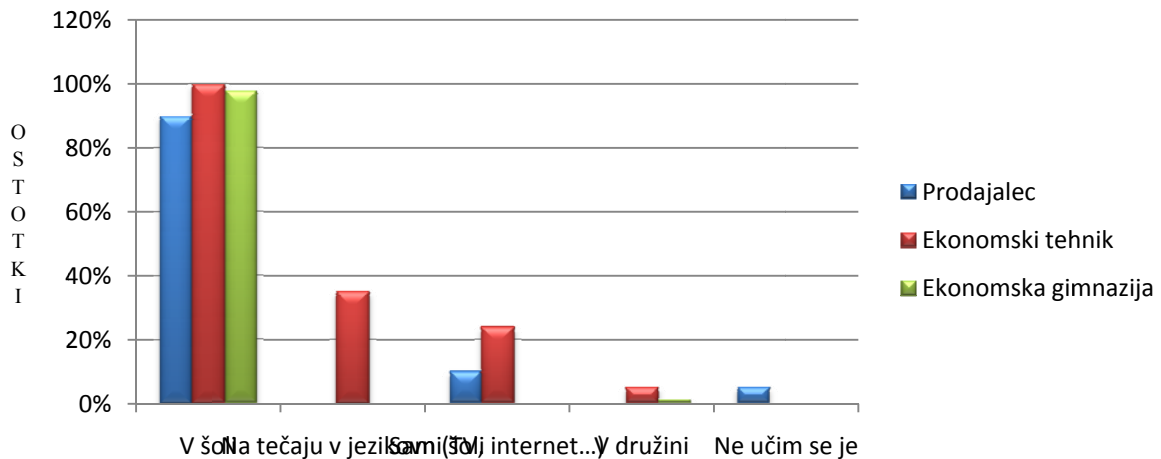
Tabela 6: Nemščino se učim...

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
v šoli	19	90%	38	100%	41	98%
na tečaju v jezikovni šoli	0	0%	1	35%	0	0%
sam (TV, internet...)	2	10%	9	24%	5	5%
v družini	0	0%	2	5%	1	1%
ne učim se je	0	0%	0	0%	0	0%

*Možnih več odgovorov

Kot je razvidno iz tabele, se 90% prodajalcev nemščino uči v šoli in 10% dijakov samostojno, in sicer preko televizije, interneta ipd. Nobenega drugega načina učenja pri prodajalcih ni bilo zaslediti. 100% ek. tehnikov se nemščine uči v šoli, 35% zraven tudi na tečaju, 24% pa se jih uči samih in 5% v družini. Nihče ni izbral možnosti 'ne učim se je'. Med gimnazijci je enainštiridesetkrat bilo zaslediti 'v šoli', torej se 98% ek. gimnazijcev nemščine uči v šoli, 5% ek. gimnazijcev je izbralo možnost 'sam (TV, internet...)' in 1% 'v družini'. Možnima odgovoroma 'na tečaju v jezikovni šoli' in 'ne učim se je' so se dijaki izogibali.

Graf 6: Nemščino se učim...

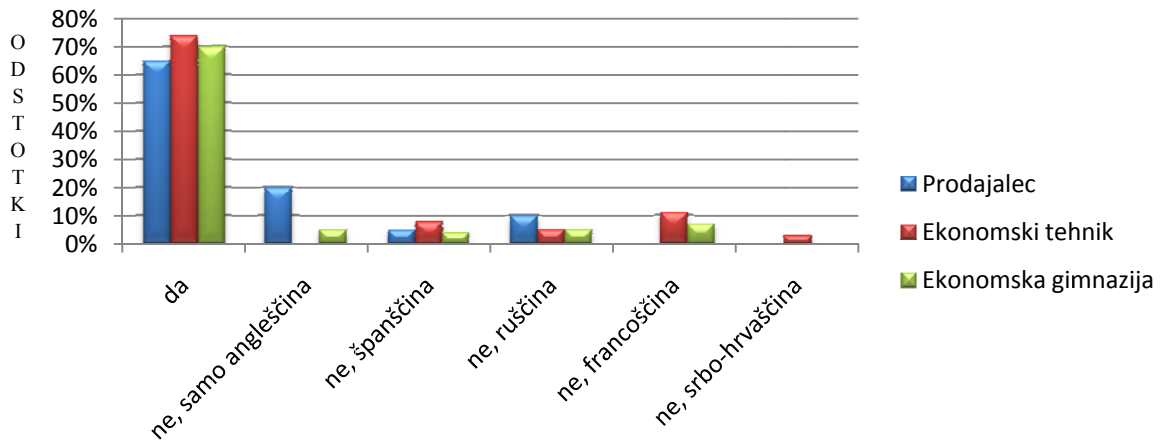
5. Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik? (Če ne, obkroži tistega, ki bi bil po tvojem mnenju primernejši.)

Tabela 7: Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
da	13	65%	28	74%	30	70%
ne, samo angleščina	4	20%	0	0%	2	5%
ne, španščina	1	5%	3	8%	6	14%
ne, ruščina	2	10%	2	5%	2	5%
ne, francoščina	0	0%	4	11%	3	7%
ne, kateri izmed jezikov držav bivše Jugoslavije	0	0%	1	3%	0	0%

65% prodajalcev se nemščina zdi primeren drugi tuji jezik, 20% bi imelo raje samo angleščino, 5% se zdi španščina primernejša, 10% pa ruščina. Francoščine in katerega izmed jezikov bivše Jugoslavije si ne želijo. 74% ekonomskih tehnikov se z nemščino strinja, 8% bi imelo raje španščino, 5% ruščino, 11% francoščino in 3% jezik držav bivše Jugoslavije. Nihče ne bi imel samo angleščine. 70% ek. gimnazijcev se zdi nemščina primerna, 5% bi imelo samo angleščino, 14% bi jih imelo raje španščino, 5% ruščino in 7% francoščino. Nihče ni obkrožil zadnje možnosti.

Graf 7: Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik?

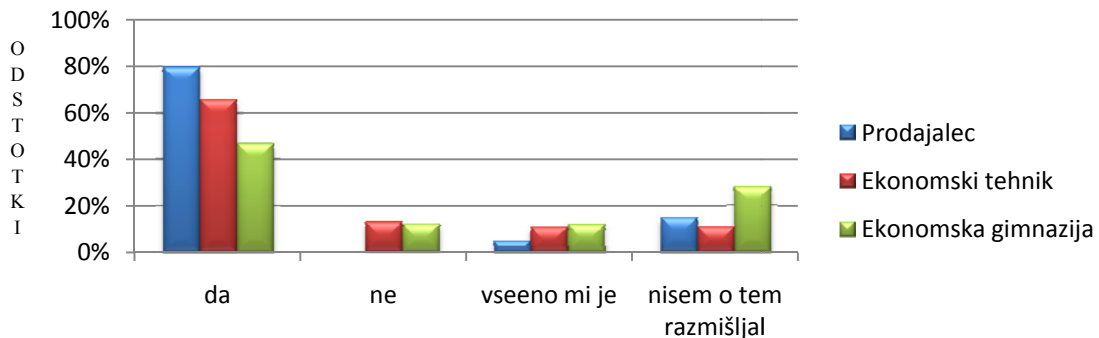
6. Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri tuji jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?

Tabela 8: Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri tuji jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
da	16	80%	25	66%	21	47%
ne	0	0%	5	13%	5	12%
vseeno mi je	1	5%	4	11%	5	12%
nisem o tem razmišljal	3	15%	4	11%	12	28%

Iz tabele je razvidno, da bi večini prodajalcev (80%) bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbrali prvi tuji jezik, 5% je vseeno, 15% prodajalcev pa o tem sploh ni razmišljalo. Niti enega ni, ki mu to ne bi bilo všeč. 66% ek. tehnikov prav tako meni, da bi bilo bolje že v OŠ izbirati prvi tuji jezik, 13% se s tem ne strinja, 11% dijakov o tem ni razmišljalo, prav toliko dijakom je vseeno. Enaindvajsetim ek. gimnazijcem bi to bilo všeč, petim ne, drugim petim je vseeno, enajst pa jih o tem sploh ni razmišljalo.

Graf 8: Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri tuji jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?

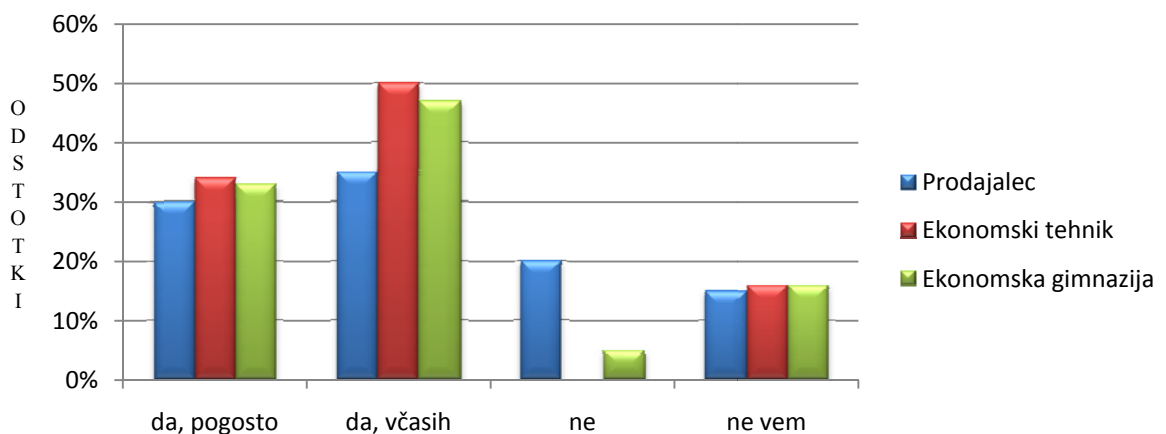
7. Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?

Tabela 9: Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
da, pogosto	6	30%	13	34%	14	33%
da, včasih	7	35%	19	50%	20	47%
ne	4	20%	0	0%	2	5%
ne vem	3	15%	6	16%	7	16%

Šest prodajalcev je mnenja, da jim bo znanje nemščine pogostokrat prišlo prav v prihodnosti. Sedem jih meni, da bodo nemščino uporabljali včasih, štirje pravijo, da jim to znanje sploh ne bo koristilo, trije pa se niso opredelili. Trinajst ek. tehnikov pravi, da jim bo znanje nemščine prišlo dostikrat prav, devetnajstim bo to znanje koristilo le včasih in šest jih ne ve, ali jim bo to znanje koristilo. Nihče ni mnenja, da jim nemščina nikoli ne bo koristila. Štirinajstim ek. gimnazijcem bo nemščina pogostokrat prišla prav v prihodnosti, devetnajstim včasih, dvema ne bo prišla prav nikoli, sedem pa jih ne ve.

Graf 9: Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?

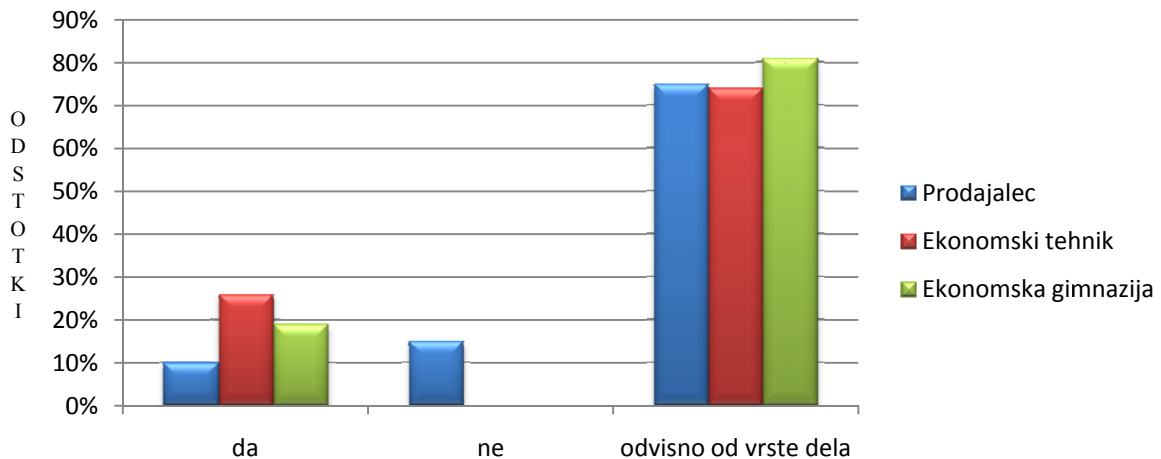
8. Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?

Tabela 10: Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
da	2	10%	10	26%	8	19%
ne	3	15%	0	0%	0	0%
odvisno od vrste dela	15	75%	28	74%	35	81%

Iz tabele lahko razberemo, da dva prodajalca menita, da delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika, trije mislijo, da ne, in petnajst jih je mnenja, da so takšne zahteve oz. želje delodajalcev odvisne od vrste dela. Deset ek. tehnikov pravi, da delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika, osemindvajset jih meni, da je to odvisno od vrste dela. Nihče od njih ni obkrožil 'ne'. Od ek. gimnazijcev jih osem misli, da delodajalci iščejo nemško-govoreče delavce, štiriintrideset jih meni, da je to odvisno od vrste dela. Tudi tukaj nihče ni obkrožil možnosti 'ne'.

Graf 10: Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?

9. Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?

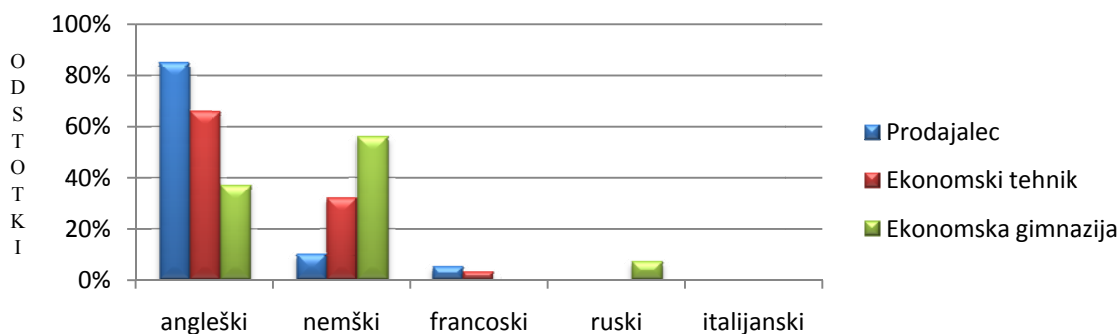
Tabela 11: Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
angleški	17	85%	25	66%	16	37%
nemški	2	10%	12	32%	24	56%
francoski	1	5%	1	3%	0	0%
ruski	0	0%	0	0%	3	7%
italijanski	0	0%	0	0%	0	0%

Sedemnajst prodajalcev pravi, da je angleščina najpogosteje govorjen materni jezik v Evropi, dva menita, da je v vlogi maternega jezika najpogosteje nemščina, eden pa trdi, da je to francoščina. Nihče ni obkrožil 'ruski' ali 'italijanski'. Petindvajset ek. tehnikov je obkrožilo angleščino kot najpogosteje govorjen materni jezik, medtem ko jih dvanajst meni, da je najpogosteje govorjen materni jezik v Evropi nemščina. Za francoščino se je odločil en sam dijak, za ruščino in italijanščino se tu ni nihče odločil. Med gimnazijci je opaziti, da jih šestnajst meni, da je angleščina najpogosteje govorjen materni jezik, dvaindvajset dijakov trdi, da je to nemščina. Trije pravijo, da je v vlogi maternega jezika najpogosteje ruščina, za francoščino in italijanščino pa se ni odločil nihče od anketiranih ek. gimnazijcev.

Na vprašanje je torej pravilno odgovorilo 10% trgovcev, 32% ek. tehnikov in 54% ek. gimnazijcev.

Graf 11: Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?

10. Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?

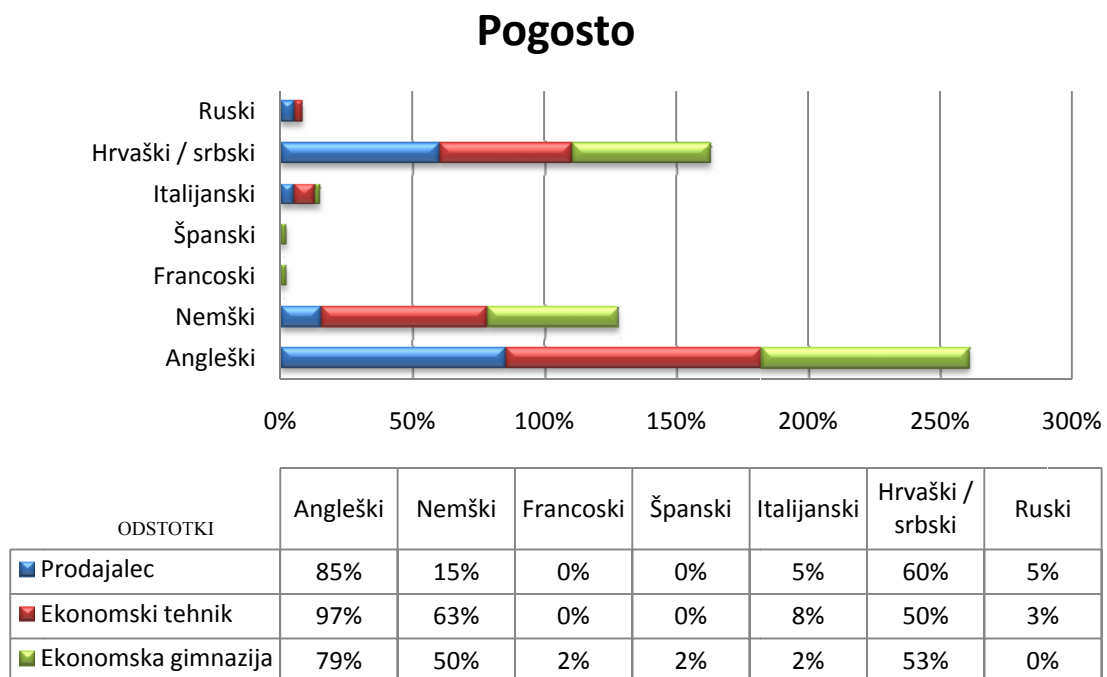
Tabela 12: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?

	Pogosto	Redko	Nikoli	Ne vem
Angleški				
Prodajalec	17 (85%)	3 (15%)	0 (0%)	0 (0%)
Ekonomski tehnik	37 (97%)	1 (3%)	0 (0%)	0 (0%)
Ekonomska gimnazija	33 (79%)	8 (19%)	1 (2%)	0 (0%)
Nemški				
Prodajalec	3 (15%)	14 (70%)	0 (0%)	3 (15%)
Ekonomski tehnik	24 (63%)	12 (32%)	2 (5%)	0 (0%)
Ekonomska gimnazija	21 (50%)	19 (45%)	1 (2%)	1 (2%)
Francoski				
Prodajalec	0 (0%)	8 (40%)	7 (35%)	5 (25%)
Ekonomski tehnik	0 (0%)	22 (58%)	10 (26%)	6 (16%)
Ekonomska gimnazija	1 (2%)	26 (61%)	11 (26%)	5 (12%)
Španski				
Prodajalec	0 (0%)	7 (35%)	4 (20%)	9 (45%)
Ekonomski tehnik	0 (0%)	18 (47%)	10 (26%)	10 (26%)
Ekonomska gimnazija	1 (2%)	21 (49%)	14 (33%)	7 (16%)
Italijanski				
Prodajalec	1 (5%)	5 (25%)	4 (20%)	10 (50%)
Ekonomski tehnik	3 (8%)	24 (63%)	5 (13%)	6 (16%)
Ekonomska gimnazija	1 (2%)	17 (40%)	14 (33%)	11 (26%)
Hrvaški/-srbski (jeziki držav bivše Jugoslavije)				
Prodajalec	12 (60%)	7 (35%)	0 (0%)	1 (5%)
Ekonomski tehnik	19 (50%)	16 (42%)	1 (3%)	2 (5%)
Ekonomska gimnazija	23 (53%)	18 (42%)	2 (5%)	0 (0%)
Ruski				
Prodajalec	1 (5%)	4 (20%)	5 (25%)	10 (50%)
Ekonomski tehnik	1 (3%)	9 (24%)	13 (34%)	15 (39%)
Ekonomska gimnazija	0 (0%)	12 (28%)	19 (44%)	12 (28%)

Analizo tega vprašanja sem razdelila glede na mnenja dijakov o tem, kako pogosto zaposleni v celjski regiji govorijo določen tuji jezik.

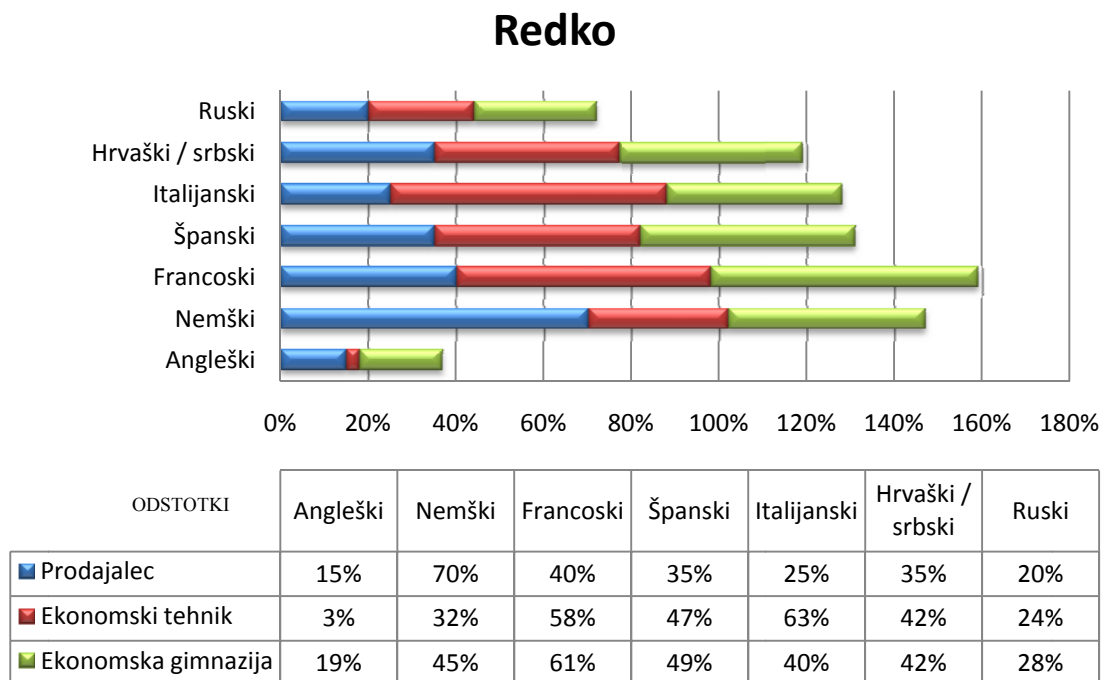
Da angleščino zaposleni pogosto uporabljajo meni 85% prodajalcev, 97% ek. tehnikov in 79% ek. gimnazijcev. 15% prodajalcev se je odločilo, da je nemščina pogostokrat uporabljena. Tako se je odločilo tudi 63% ek. tehnikov in 50% ek. gimnazijcev. Da zaposleni pogostokrat uporabljajo francoščino sta se odločila samo 2% anketirancev, ta sta bila ek. gimnazijca, prav tak rezultat je bil tudi pri španščini. Za italijanščino se je odločilo 5% prodajalcev, 8% ek. tehnikov in 2% ek. gimnazijcev. Za jezike držav bivše Jugoslavije se je odločilo 60% prodajalcev, 50% ek. tehnikov in 52% ek. gimnazijcev. Pri ruskem jeziku 5% prodajalcev meni, da je ta jezik pogostokrat uporabljen s strani zaposlenih, tako pa menijo tudi 3% ek. tehnikov.

Graf 12: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?
 Možnost 'pogosto'

15% trgovcev meni, da zaposleni redko uporabljajo angleščino, tako pa meni tudi 3% ek. tehnikov in 19% ek. gimnazijcev. Kar 70% trgovcev pravi, da zaposleni redko uporabljajo nemščino, njim se pridružuje še 32% ek. tehnikov in 45% ek. gimnazijcev. Za francoščino, kot redko uporabljen jezik s strani zaposlenih, se je odločilo 40% trgovcev, 58% ek. tehnikov in 62% ek. gimnazijcev. Pri španskem jeziku so odgovori nekoliko drugačni, in sicer 35% prodajalcev, 47% ek. tehnikov in 50% ek. gimnazijcev pravi, da je ta jezik redko uporabljen. 25% prodajalcev trdi, da je italijanščina redko govorjen jezik pri zaposlenih, tako pa misli tudi 63% ek. tehnikov in 40% ek. gimnazijcev. Za jezike držav bivše Jugoslavije, kot redko govorjene jezike s strani zaposlenih, se je odločilo 35% trgovcev, 42% ek. tehnikov in 43% ek. gimnazijcev.

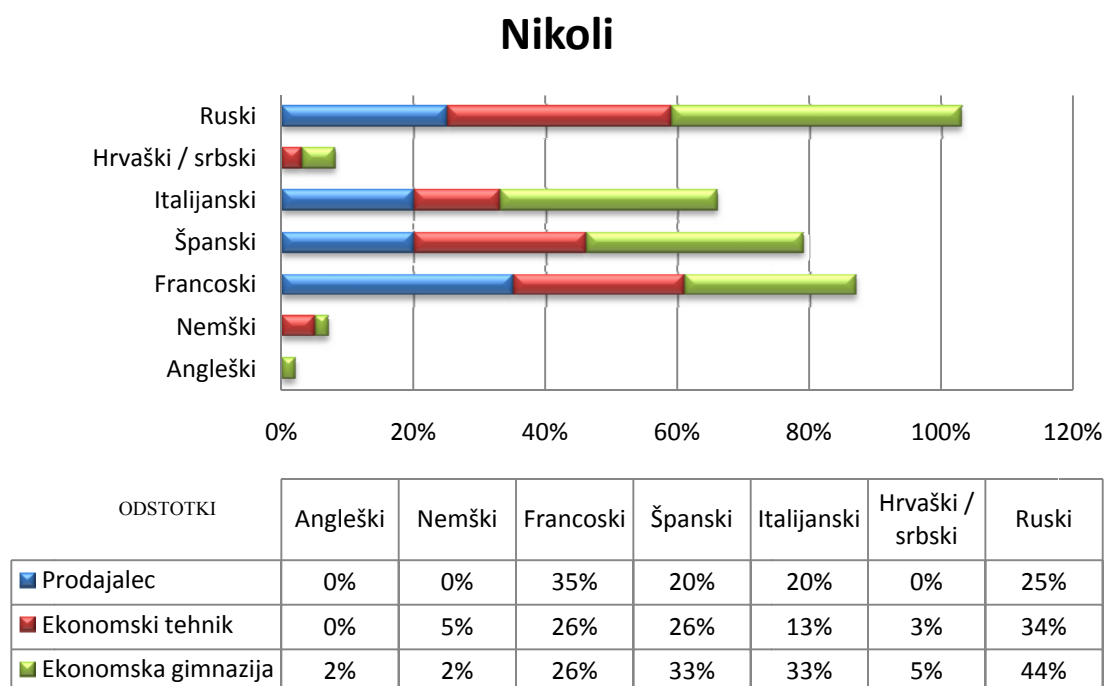
Graf 13: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?
Možnost 'redko'

Potrebepoznanjunemškegajezika v podjetjihceljskeregije

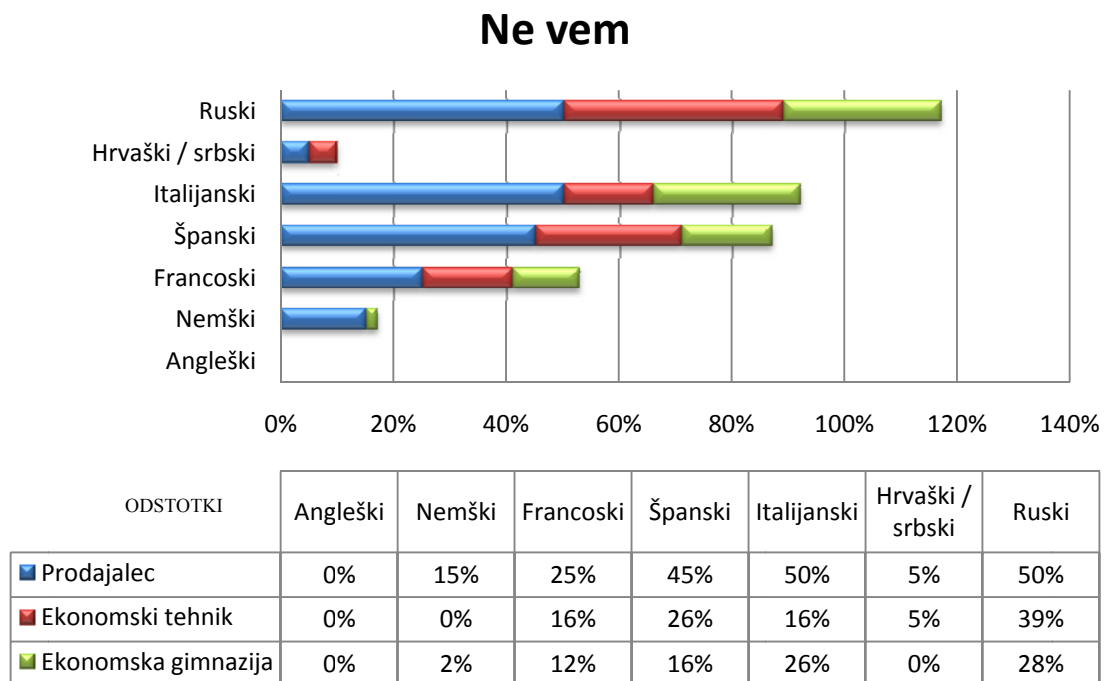
Samo 2% ek. gimnazijcev sta mnenja, da zaposleni pri svojem delu nikoli ne uporabljajo angleščine, 85% ek. tehnikov in 2% ek. gimnazijcev pa to meni za nemščino. Za 'nikoligovorjenofrancoščino' se je odločilo 35% trgovcev, 26% ek. tehnikov in 24% ek. gimnazijcev. Da zaposleni nikoli ne uporabljajo italijanskega jezika, meni 20% trgovcev, 3% ek. tehnikov in 5% ek. gimnazijcev, da pa zaposleni nikoli ne uporabljajo katerega od jezikov bivše Jugoslavije, menijo 3% ek. tehnikov in 5% ek. gimnazijcev. Za ruski jezik se je odločilo več dijakov, in sicer 25% trgovcev, 34% ek. tehnikov in 45% ek. gimnazijcev.

Graf 14: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?
Možnost 'nikoli'

Za odgovor 'ne vem' se pri angleščini ni odločil nihče od anketiranih dijakov. Glede uporabe nemščine pa se ni znalo opredeliti 15% trgovcev in 2% ek. gimnazijcev. Tako se je odločilo tudi 25% trgovcev, 16% ek. tehnikov in 12% ek. gimnazijcev glede francoskega jezika. Da ne vedo, ali je španščina s strani zaposlenih uporabljena ali ne, lahko opazimo pri 45% trgovcev, 26% ek. tehnikov in 17% ek. gimnazijcev. To isto dejstvo lahko zaznamo tudi pri 50% trgovcev, 16% ek. tehnikov in 26% ek. gimnazijcev, ko so se morali odločati glede italijanskega jezika. Pri jezikih držav bivše Jugoslavije lahko iz tabele razberemo, da tako 5% trgovcev kot 5% ek. tehnikov ne ve, ali zaposleni govorijo te jezike. Za opcijo 'ne vem' se tu ni odločil nihče od ek. gimnazijcev. Največ anketirancev pa ne ve, ali zaposleni uporabljajo ruski jezik ali ne. Takšnih je 50% trgovcev, 39% ek. tehnikov in 26% ek. gimnazijcev.

Graf 15: Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?
 Možnost 'ne vem'

11. Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju...) najbolj uporabljal?

Tabela 13: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju...) najbolj uporabljal?

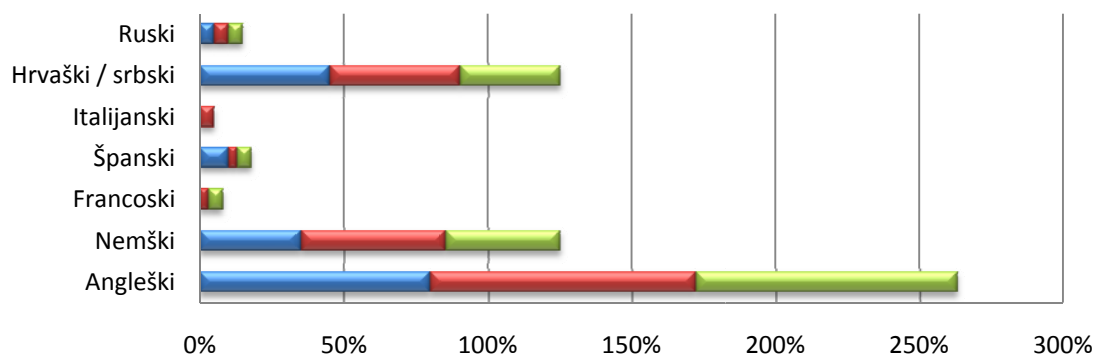
	Pogosto	Redko	Nikoli	Ne vem
Angleški				
Prodajalec	16 (80%)	3 (15%)	0 (0%)	1 (5%)
Ekonomski tehnik	35 (92%)	3 (8%)	0 (0%)	0 (0%)
Ekonomska gimnazija	39 (91%)	4 (9%)	0 (0%)	0 (0%)
Nemški				
Prodajalec	7 (35%)	7 (35%)	2 (10%)	4 (20%)
Ekonomski tehnik	19 (50%)	17 (45%)	1 (3%)	1 (3%)
Ekonomska gimnazija	17 (40%)	17 (40%)	5 (12%)	4 (9%)
Francoski				
Prodajalec	0 (0%)	4 (20%)	10 (50%)	6 (30%)
Ekonomski tehnik	1 (3%)	11 (29%)	14 (37%)	12 (32%)
Ekonomska gimnazija	2 (5%)	6 (14%)	24 (56%)	11 (26%)
Španski				
Prodajalec	2 (10%)	5 (25%)	7 (35%)	6 (30%)
Ekonomski tehnik	1 (3%)	12 (32%)	13 (34%)	12 (32%)
Ekonomska gimnazija	2 (5%)	15 (35%)	20 (47%)	6 (14%)
Italijanski				
Prodajalec	0 (0%)	3 (15%)	9 (45%)	8 (40%)
Ekonomski tehnik	2 (5%)	8 (21%)	12 (32%)	16 (42%)
Ekonomska gimnazija	0 (0%)	11 (26%)	24 (57%)	8 (17%)
Hrvaški/srbski (jeziki držav bivše Jugoslavije)				
Prodajalec	9 (45%)	5 (25%)	3 (15%)	3 (15%)
Ekonomski tehnik	17 (45%)	15 (39%)	1 (3%)	5 (13%)
Ekonomska gimnazija	15 (35%)	18 (42%)	7 (16%)	3 (7%)
Ruski				
Prodajalec	1 (5%)	2 (10%)	8 (40%)	9 (45%)
Ekonomski tehnik	2 (5%)	1 (3%)	19 (50%)	16 (42%)
Ekonomska gimnazija	2 (5%)	3 (7%)	28 (65%)	10 (23%)

To vprašanje sem analizirala na podoben način kot prejšnje – glede na mnenja dijakov, kako pogosto bodo določen jezik v prihodnosti uporabljali.

Kar 80% prodajalcev, 92% ekonomskih tehnikov in 90% ek. gimnazijcev misli, da bodo angleški jezik uporabljali pogostokrat v svojem življenju. Rezultati za nemški jezik so dosti 'slabši', saj le 35% prodajalcev, 50% ek. tehnikov in 40% ek. gimnazijcev namerava nemščino uporabljati v prihodnosti. Francoskega jezika prodajalci ne mislijo uporabljati, uporabljali pa jo bodo 3% ek. tehnikov in 5% ek. gimnazijcev. Španščino namerava uporabljati 10% prodajalcev, 3% ek. tehnikov in 5% ek. gimnazijcev, medtem ko italijanski jezik namerava uporabljati samo 5% ek. tehnikov. Rezultati so dosti višji pri jezikih držav nekdanje Jugoslavije, saj kar 45% prodajalcev in ravno toliko ek. tehnikov ter 33% ek. gimnazijcev meni, da bodo te jezike nekoč uporabili. Pri ruskem jeziku pa se rezultati po programih ne razlikujejo, in sicer 5% prodajalcev, ek. tehnikov in ek. gimnazijcev pravi, da bodo ta jezik uporabili v prihodnosti.

Graf 16: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnost (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal?
Možnost 'pogosto'

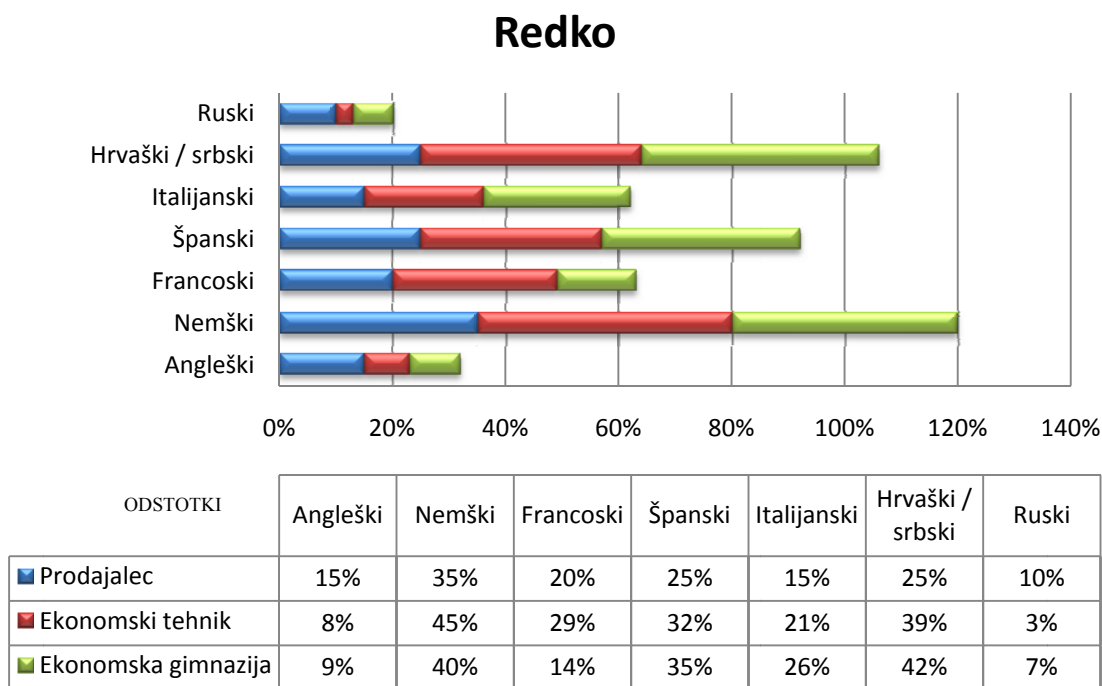
Pogosto

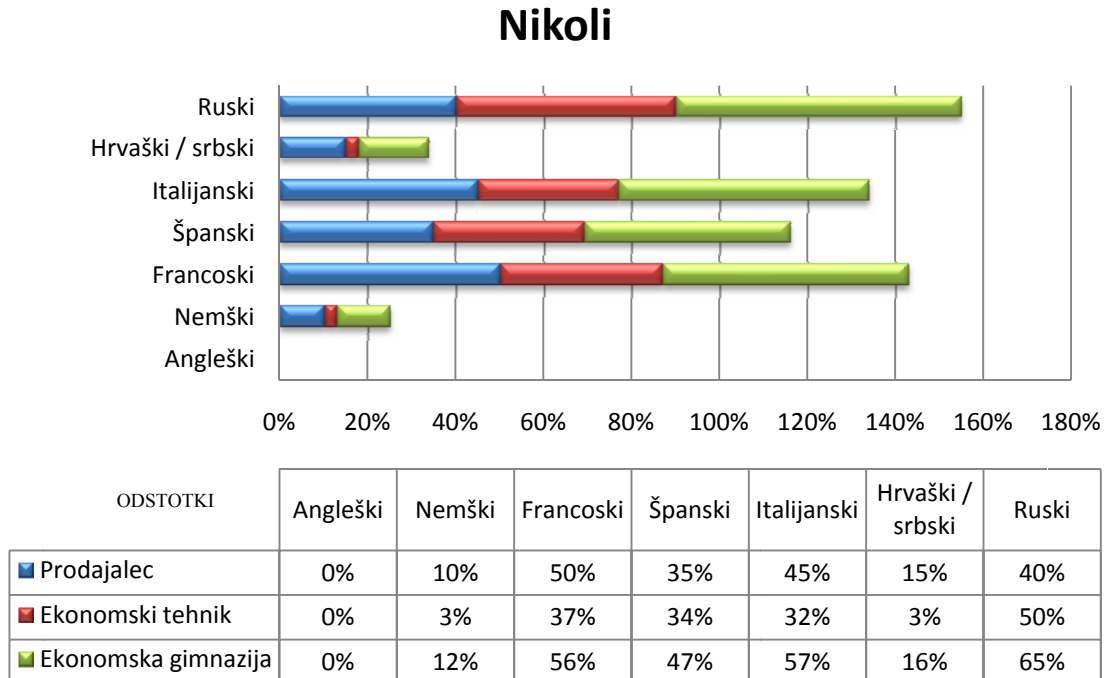
ODSTOTKI	Angleški	Nemški	Francoski	Španski	Italijanski	Hrvaški / srbski	Ruski
■ Prodajalec	80%	35%	0%	10%	0%	45%	5%
■ Ekonomski tehnik	92%	50%	3%	3%	5%	45%	5%
■ Ekonomska gimnazija	91%	40%	5%	5%	0%	35%	5%

Za opcijo 'redko' se je pri angleškem jeziku odločilo 15% prodajalcev, 8% ek. tehnikov in 10% ek. gimnazijcev. Dosti večji odstotek je pri vprašanju o nemščini, in sicer 35% prodajalcev, 45% ek. tehnikov in 40% ek. gimnazijcev je mnenja, da bodo nemški jezik redko kdaj uporabili. Če primerjamo statistiki za francoski in španski jezik, sta si le-ti kar podobni: 20% prodajalcev, 29% ek. tehnikov in 14% ek. gimnazijcev pravi, da bodo francoski jezik redko kdaj uporabili, medtem ko 25% prodajalcev, 32% ek. tehnikov in 33% ek. gimnazijcev meni, da jim bo španski jezik redko kdaj prišel prav. Da bodo italijanščino redko uporabljali, se je odločilo 15% prodajalcev, 21% ek. tehnikov in 26% ek. gimnazijcev, za katerega od jezikov držav bivše Jugoslavije pa se je odločilo 25% prodajalcev, 39% ek. tehnikov in 43% ek. gimnazijcev. Pri ruskem jeziku lahko opazimo, da ga bo redko uporabilo 10% prodajalcev, 3% ek. tehnikov in 7% ek. gimnazijcev.

Graf 17: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal? Možnost 'redko'

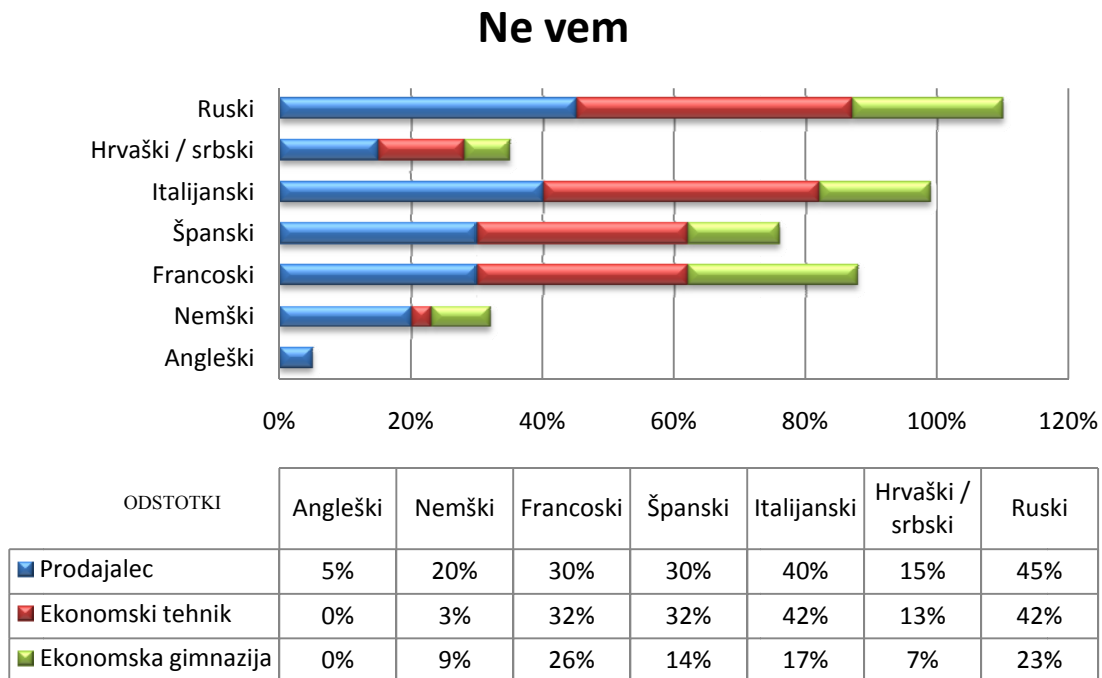

Graf 18: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal?
Možnost 'nikoli'

Iz grafa lahko razberemo, da nihče od anketiranih ni mnenja, da ne bo angleščine nikoli uporabil, medtem ko 10% prodajalcev, 3% ek. tehnikov in 10% ek. gimnazijcev pravi, da nemščine ne bodo nikoli uporabljali. Tako pravi tudi kar 50% prodajalcev, 37% ek. tehnikov in 55% ek. gimnazijcev glede francoščine. Španščine 35% prodajalcev, 34% ek. tehnikov in 48% ek. gimnazijcev ne bo nikoli uporabilo, prav tako pa tudi italijanski jezik 45% prodajalcev, 32% ek. tehnikov in 57% ek. gimnazijcev ne bo nikoli prišel prav. Kar se tiče jezikov držav bivše Jugoslavije, je iz grafa lahko razbrati, da bodo ti jeziki dijakom dostikrat koristili, saj je le 15% prodajalcev, 3% ek. tehnikov in 17% ek. gimnazijcev napisalo, da naj teh jezikov ne bi nikoli uporabljali. Pri ruskem jeziku so odstotki zopet višji, i sicer 40% prodajalcev, 50% ek. tehnikov in 64% ek. gimnazijcev tega jezika nikoli ne bo uporabilo.

Graf 19: Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj pogosto uporabljal?
 Možnost 'ne vem'

Za opcijo 'ne vem' se je glede angleškega jezika odločilo le 5% prodajalcev in nihče od ek. tehnikov ali ek. gimnazijcev. Ali bodo nemščino uporabljali ali ne ve 20% prodajalcev, 3% ek. tehnikov in 10% ek. gimnazijcev. Kar se tiče uporabe francoščine, je 30% prodajalcev, 32% ek. tehnikov in 26% ek. gimnazijcev obkrožilo možnost 'ne vem', tako je storilo tudi 30% prodajalcev, 32% ek. tehnikov in 14% ek. gimnazijcev, ko je bilo vprašanja o španščini. Če pogledamo statistiko za italijanski jezik, 40% prodajalcev, 42% ek. tehnikov in 17% ek. gimnazijcev ne ve, ali jim bo ta kdaj prišel prav, prav tako 15% prodajalcev, 13% ek. tehnikov in 7% ek. gimnazijcev ne ve, ali jim bo znanje katerega od jezikov bivše Jugoslavije kdaj prišlo prav. Najbolj neopredeljeni so dijaki bili pri ruskem jeziku, in sicer 45% prodajalcev, 42% ek. tehnikov in 24% ek. gimnazijcev ni vedelo, ali bodo ruski jezik kdaj uporabili.

12. Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?

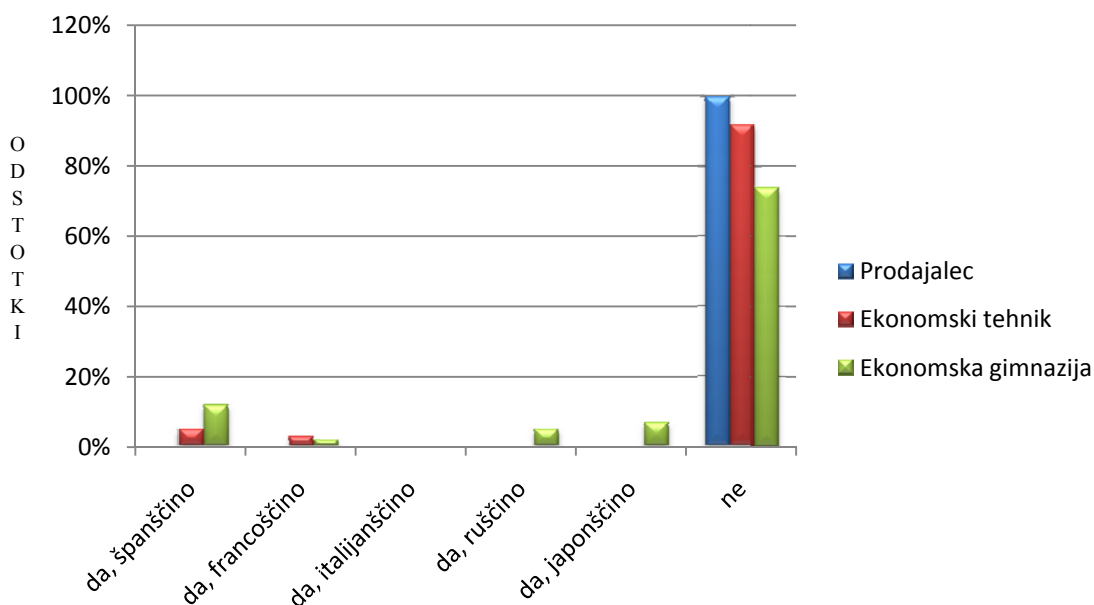
Tabela 14: Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?

	Prodajalec		Ekonomski tehnik		Ekonomska gimnazija	
da, španščino	0	0%	2	5%	5	12%
da, francoščino	0	0%	1	3%	1	2%
da, italijanščino	0	0%	0	0%	0	0%
da, ruščino	0	0%	0	0%	2	5%
da, japonščino	0	0%	0	0%	3	7%
Ne	20	100%	35	92%	32	74%

Iz tabele je razvidno, da se nihče od prodajalcev ne uči katerega drugega tujega jezika razen angleščine in nemščine. Pri ekonomskih tehnikih je analiza nekoliko drugačna. 5% ek. tehnikov se uči španščino, 3% pa francoščino poleg angleščine in nemščine. Ostalih 92% ostaja samo pri angleščini in nemščini. Pri ek. gimnazijcih so odstotki še nekoliko višji. Kar 10% se jih uči še španščino, 2% francoščino, 5% ruščino in kar 7% japonščino. Ostalih 76% ostaja samo pri angleščini in nemščini.

Presenetljiv podatek je, da se trije dijaki ek. gimnazije učijo japonščino. Bolj sem pričakovala, da bo kdo napisal italijanski, nizozemski jezik, ali pa katerega od skandinavskih jezikov.

Graf 20: Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?

Na splošno lahko za dijake rečem, da je sodelovalo več deklet kakor fantov, dijaki so bili večinoma stari 17 let. Največ dijakov se nemščine uči v šoli, in sicer že tri leta. Nemščina se jim kot drugi tuji jezik zdi primerna, po navadi pa bi jim bilo všeč, če bi lahko prvi tuji jezik izbrali že v OŠ. Pravijo, da jim bo nemščina v prihodnosti prišla dostikrat prav. Po njihovem mnenju je zahteva delodajalcev po znanju nemškega jezika odvisna predvsem od vrste dela, nekaj dijakov pa meni, da delodajalci v vsakem primeru zahtevajo znanje nemščine. Skupno lahko rečem, da dijaki ne vedo ravno najbolje, kateri jezik je v Evropi najpogosteje govorjen materni jezik, saj jih večina meni, da je to angleščina in ne nemščina. Največ dijakov je mnenja, da zaposleni v celjski regiji pri svojem delu najpogosteje uporabljajo angleški jezik in katerega od jezikov držav bivše Jugoslavije, redkeje uporabljajo nemščino, praktično nikoli pa ne uporabljajo ruskega, španskega ali francoskega jezika. Dijaki pravijo, da bodo najpogosteje v svojem življenju uporabljali angleščino in nemščino, najmanj pa ruščino, italijanščino, španščino ali francoščino. Večina dijakov se poleg angleščine in nemščine ne uči dodatnih tujih jezikov, če pa se že, je to po navadi španščina.

3.6 ANALIZA ANKET ZA PODJETJA

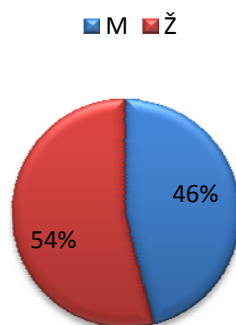
1. Spol

Tabela 15: Spol

Ž	46	54%
M	39	46%

V anketi je sodelovalo 46 žensk, kar predstavlja 54% in 39 moških, to je 46%.

Graf 21: Spol

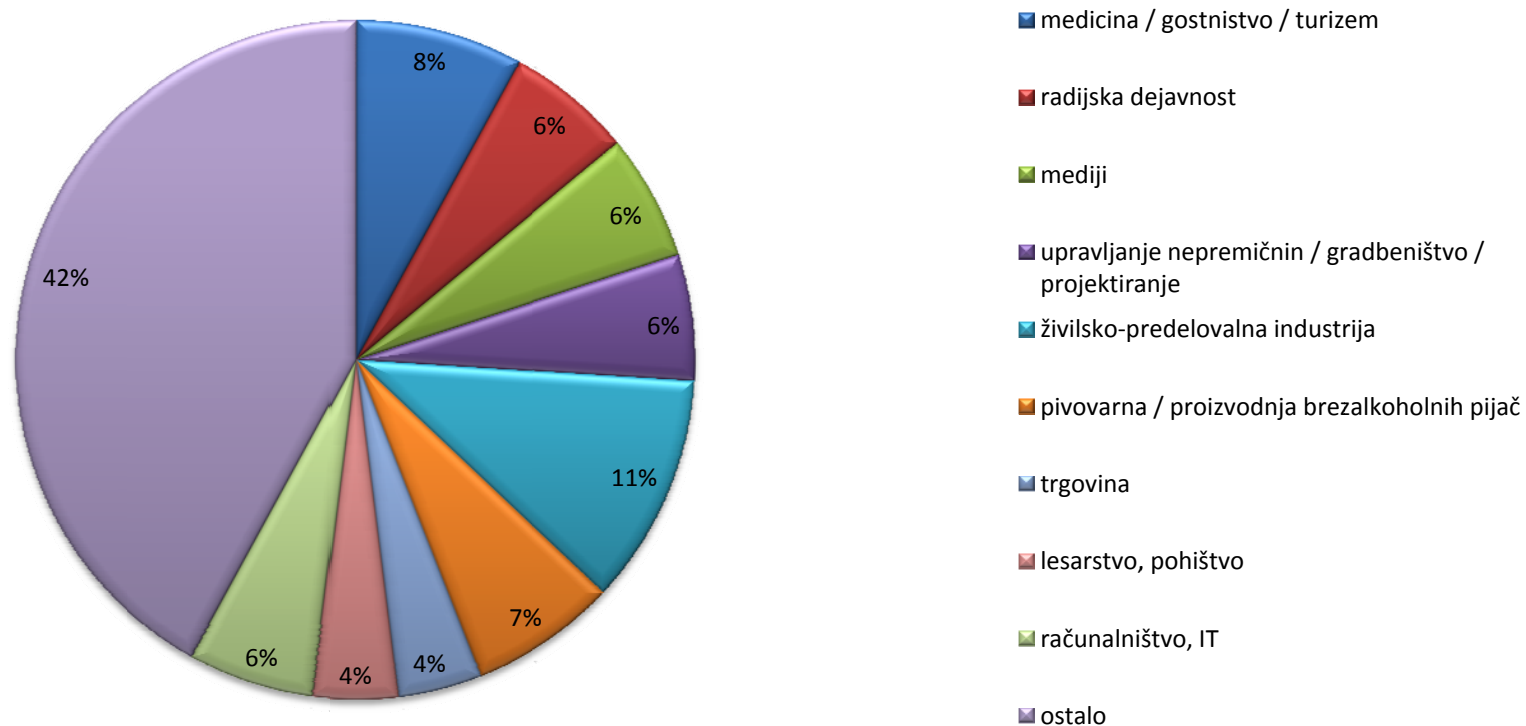

2. Panoga

Tabela 16: Panoga

medicina/gostinstvo/turizem	7	8%
radijska dejavnost	5	6%
mediji	5	6%
izobraževanje	2	2%
komunalne odplake	1	1%
trgovsko-servisno podjetje	1	1%
stiki z javnostjo	1	1%
kovinarstvo	2	2%
pridobivanje premoga	1	1%
upravljanje nepremičnin/gradbeništvo/projektiranje	5	6%
zavarovalništvo	1	1%
bela tehnika	1	1%
globalne logistične rešitve	1	1%
zdravstveno zavarovanje	1	1%
računalništvo, IT	5	6%
javno zdravje	1	1%
upravljanje naložb	1	1%
storitvena dejavnost	1	1%
izdelava plastičnih izdelkov	1	1%
pivovarna/proizvodnja brezalkoholnih pijač	6	7%
živilskopredelovalna industrija	9	11%
proizvodnja	2	2%
avtoprodaja	1	1%
trgovina	3	4%
industrija aerotermičnih naprav	1	1%
avtomatizacija, meritve	1	1%
bančništvo	1	1%
kurirska dejavnost	1	1%
instalacije, elektroinstalacije	2	2%
telekomunikacije	2	2%
veleprodaja, prodaja na debelo	2	2%
vroče cinkanje	1	1%
veterina	1	1%
fotovoltaika	1	1%
proizvodnja in distribucija malih hišnih aparatov, distribucija velikih hišnih aparatov	1	1%
kreativa in design	1	1%
elektronika	1	1%
promet, prevoz potnikov doma in v tujini	2	2%
lesarstvo, pohištvo	3	4%

Potrebe poznan junemškega jezika v podjetjih celjske regije

Graf 22: Panoga

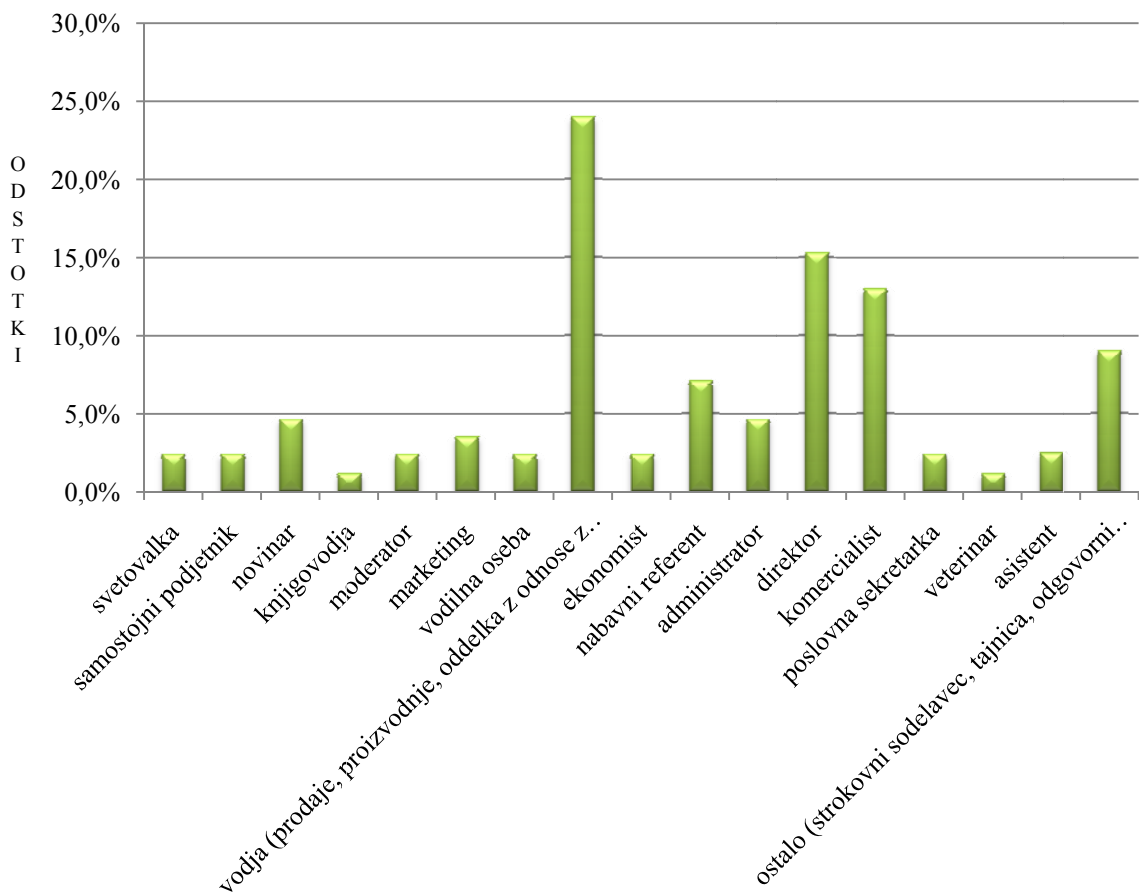
Iz grafa lahko razberemo, da se največ podjetij, ki so bila anketirana, ukvarja z živilsko-predelovalno industrijo (11%), medicino/gostinstvom/turizmom (8%), radijsko dejavnostjo (6%), mediji (6%) in računalništvom ter IT (6%). Dosti podjetij se ukvarja tudi s pivovarno/proizvodnjo brezalkoholnih pijač (7%), upravljanjem nepremičnin/gradbeništvo/projektiranjem in trgovino (6%). Iz analize je bilo zaslediti, da se 4% celjskih podjetij ukvarja tudi s trgovino ali lesarstvom oziroma pohištvo. Pri večini ostalih panog (42%) je bil odstotek podjetij, ki se z njo ukvarjajo okrog 1,2,3%, kar pomeni, da se z njimi ukvarja malo anketiranih podjetij.

3. V podjetju ste zaposleni kot...

Tabela 17: V podjetju ste zaposleni kot...

Svetovalka	2	2,4%
samostojni podjetnik	2	2,4%
novinar	4	4,7%
knjigovodja	1	1,2%
moderator	2	2,4%
marketing	3	3,5%
vodilna oseba	2	2,4%
vodja (prodaje, proizvodnje, oddelka za odnose z javnostjo ...)	20	24,0%
ekonomist	2	2,4%
nabavni referent	6	7,1%
administrator	4	4,7%
direktor	13	15,3%
komercialist	11	13,0%
poslovna sekretarka	2	2,4%
veterinar	1	1,2%
asistent	2	2,5%
ostalo (strokovni sodelavec, tajnica, odgovorni tehnolog...)	8	9,0%

Graf 23: V podjetju ste zaposleni kot...

Iz grafa lahko vidimo, da so na anketo v največji meri odgovarjale vodje z različnih področij, ki predstavljajo 24% vseh anketirancev. Takoj za njimi so direktorji s 15,3%, komercialisti s 13% in pa ostali delavci z 9%.

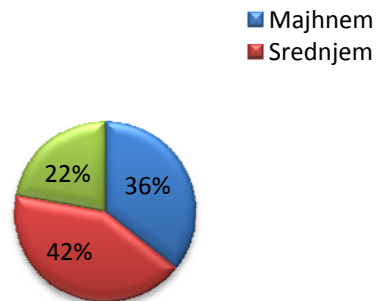
4. V kakšnem podjetju ste zaposleni?

Tabela 18: V kakšnem podjetju ste zaposleni?

Majhnem	30	35%
Srednjem	36	42%
Velikem	19	22%

V tabeli je jasno vidno, da je 35% anketirancev zaposlenih v majhnih podjetjih, 42% zaposlenih prihaja iz srednje velikih podjetij, 22% delavcev pa iz velikih podjetij.

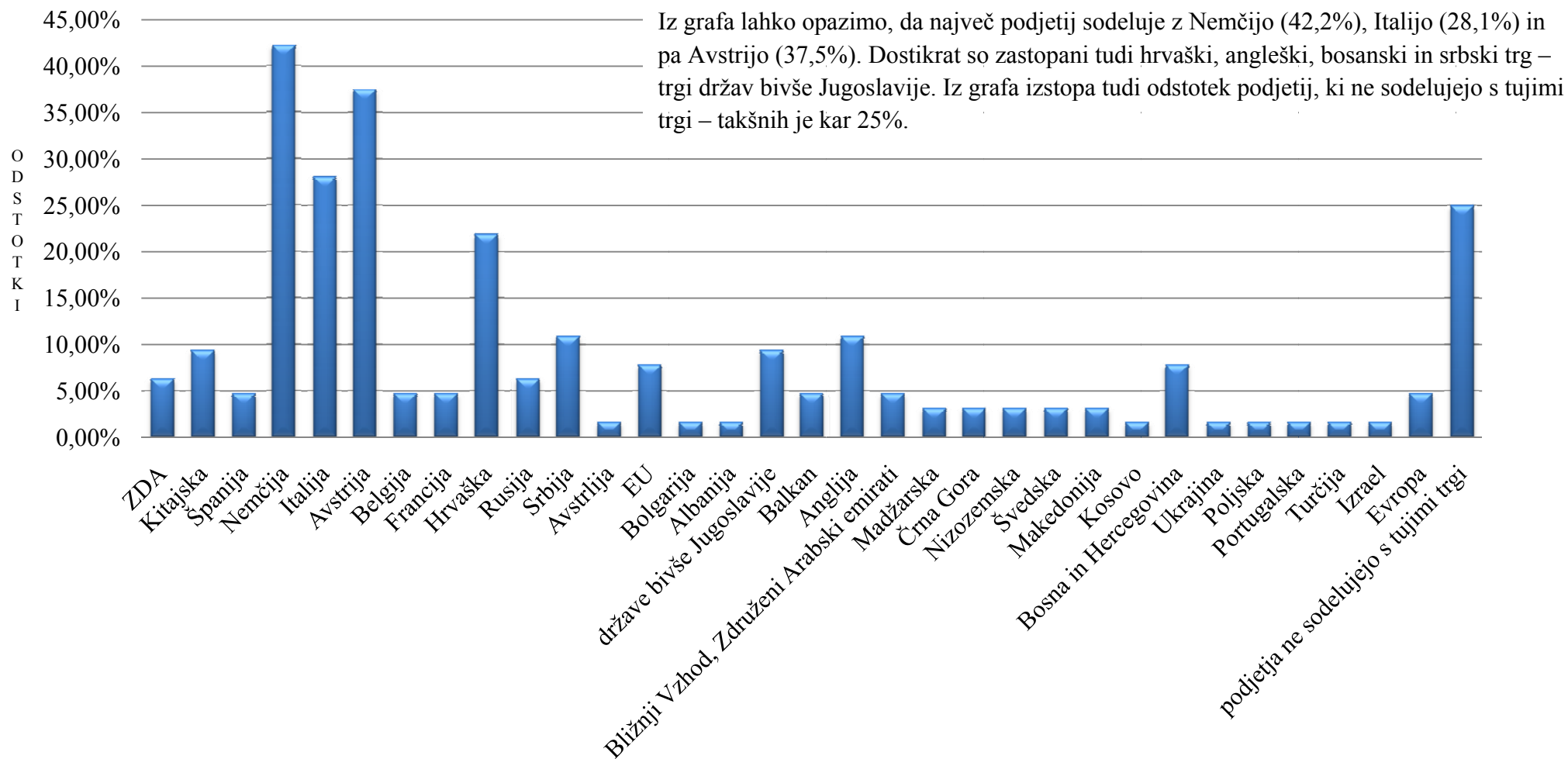
Graf 24: V kakšnem podjetju ste zaposleni?

Potrebepoznanjunemškegajezika v podjetjihceljskeregije

5. Ali že sodelujete s tujimi trgi? Če da, navedite s katerimi.

				skupaj	
da,	ZDA	4	6,3%	64	75%
	Kitajska	6	9,4%		
	Španija	3	4,7%		
	Nemčija	27	42,2%		
	Italija	18	28,1%		
	Avstrija	24	37,5%		
	Belgija	3	4,7%		
	Francija	3	4,7%		
	Hrvaška	14	21,9%		
	Rusija	4	6,3%		
	Srbija	7	10,9%		
	Avstralija	1	1,6%		
	EU	5	7,8%		
	Bolgarija	1	1,6%		
	Albanija	1	1,6%		
	države bivše Jugoslavije	6	9,4%		
	Balkan	3	4,7%		
	Anglija	7	10,9%		
	Bližnji vzhod, Združeni arabski emirati	3	4,7%		
	Madžarska	2	3,1%		
	Črna gora	2	3,1%		
	Nizozemska	2	3,1%		
	Švedska	2	3,1%		
	Makedonija	2	3,1%		
	Kosovo	1	1,6%		
	Bosna in Hercegovina	5	7,8%		
	Ukrajina	1	1,6%		
	Poljska	1	1,6%		
	Portugalska	1	1,6%		
	Turčija	1	1,6%		
	Izrael	1	1,6%		
	Evropa	3	4,7%		
ne		21	25%	21	25%

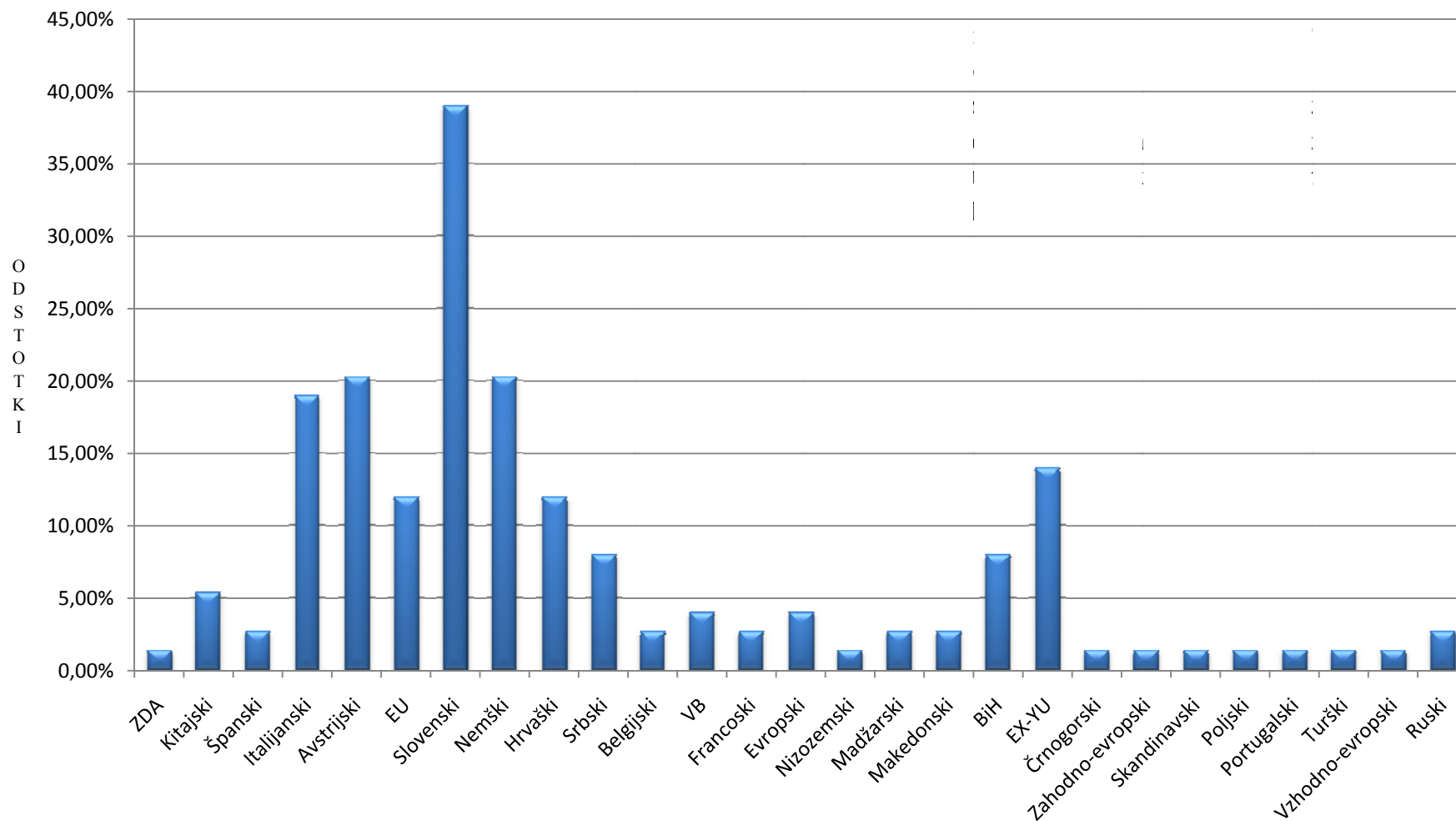

Graf 25: Ali že sodelujete s tujimi trgi? Če da, navedite s katerimi.

5. Kateri so ključni trgi, s katerimi sodeluje vaše podjetje?

ZDA	1	1,4%
kitajski	4	5,4%
španski	2	2,7%
italijanski	14	19,0%
avstrijski	15	20,3%
EU	9	12,0%
slovenski	29	39,0%
nemški	15	20,3%
hrvaški	9	12,0%
srbski	6	8,0%
belgijski	2	2,7%
VB	3	4,0%
francoski	2	2,7%
evropski	3	4,0%
nizozemski	1	1,4%
madžarski	2	2,7%
makedonski	2	2,7%
BiH	6	8,0%
EX-YU	10	14,0%
črnogorski	1	1,4%
zahodnoevropski	1	1,4%
skandinavski	1	1,4%
poljski	1	1,4%
portugalski	1	1,4%
turški	1	1,4%
vzhodnoevropski	1	1,4%
ruski	2	2,7%

Potrebepoznanjunemškegajezika v podjetjihceljskeregije

Graf 26: Kateri so ključni trgi s katerimi sodeluje vaše podjetje?

7. Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškogovorečih držav?

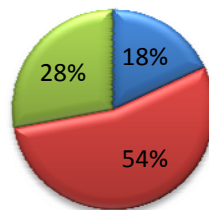
Tabela 19: Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškogovorečih držav?

da, mnogo	15	18%
da, nekaj	46	54%
ne	24	28%
skupaj	85	100%

S pomočjo zgornje tabele lahko ugotovimo, da ima 18% vseh anketiranih podjetij mnogo partnerjev iz nemškogovorečih držav, 54% pa le nekaj. Kar 28% celjskih podjetij partnerjev iz nemškogovorečih držav sploh nima.

Graf 27: Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškogovorečih držav?

■ da, mnogo ■ da, nekaj ■ ne

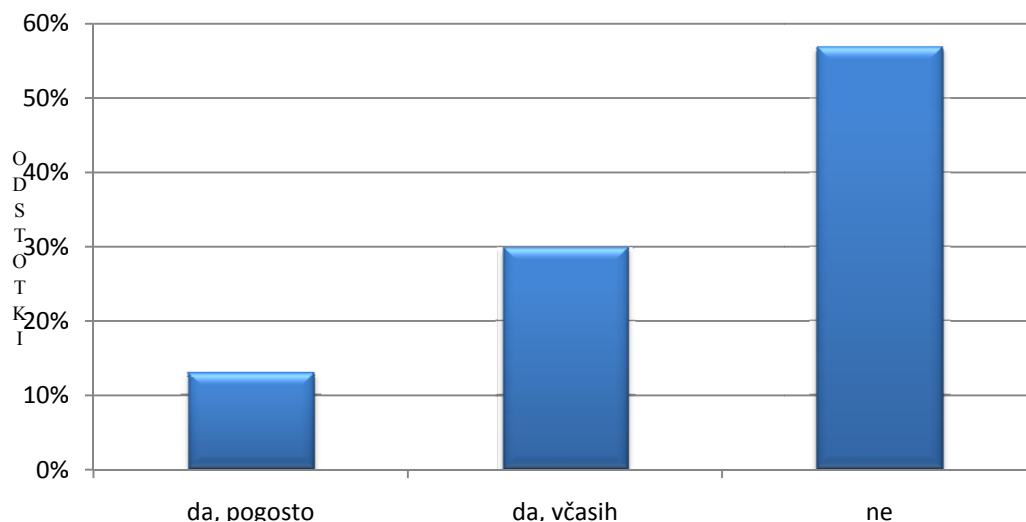
8. Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?

Tabela 20: Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?

da, pogosto	11	13%
da, včasih	25	29%
ne	49	58%
skupaj	85	100%

Kar 13% podjetij v nemškem jeziku pogostokrat komunicira, 30% pa včasih. Zaskrbljujoč podatek je, da 57% podjetij sploh ne komunicira v nemškem jeziku.

Graf 28: Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?

9. Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?

Tabela 21: Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?

Pisno	5	6%
Ustno	14	16%
ustno in pisno	21	25%
ne komuniciram	45	53%
skupaj	85	100%

Od anketiranih podjetij jih 6% komunicira v nemščini samo v pisni obliki, 17% v ustni obliki, 25% pa tako pisno kot ustno. Kar 52% jih v nemščini sploh ne komunicira – ta rezultat se od rezultata na zelo podobno prejšnje vprašanje razlikuje za 5%.

Graf 29: Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?

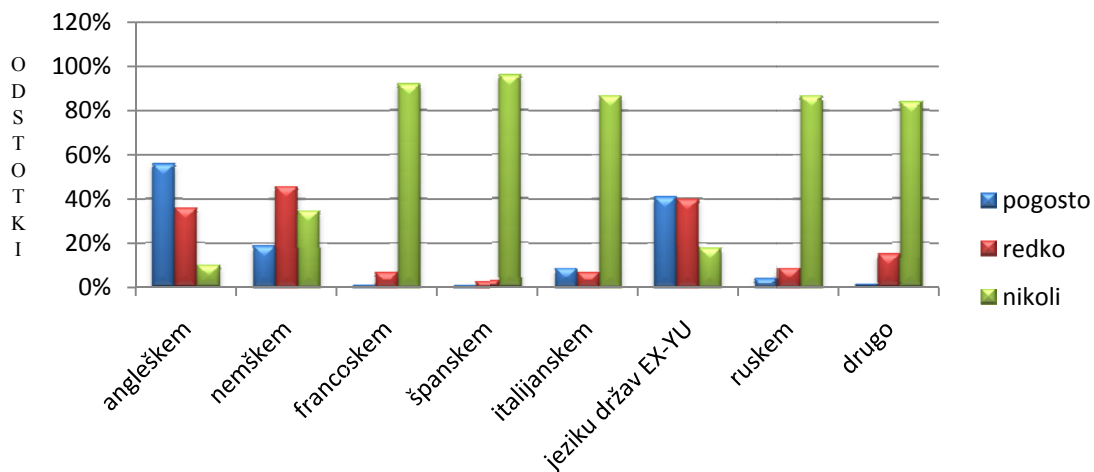
10. V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanji poslovnimi partnerji?

Tabela 22: V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanji poslovnimi partnerji?

	Pogosto	redko	nikoli
angleškem	47 (56%)	29 (35%)	8 (10%)
nemškem	15 (19%)	36 (46%)	27 (35%)
francoskem	1 (1%)	5 (7%)	70 (92%)
španskem	1 (1%)	2 (3%)	73 (96%)
italijanskem	7 (9%)	5 (7%)	64 (84%)
jeziku držav EX-YU	34 (41%)	33 (40%)	15 (18%)
ruskem	3 (4%)	7 (9%)	66 (87%)
drugo	1 (1%)	11 (15%)	62 (84%)

*Vsa podjetja niso odgovorila za vsak jezik.

Graf 30: V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanji poslovnimi partnerji?

Iz grafa lahko razberemo, da podjetja s svojimi zunanji poslovnimi partnerji najpogosteje komunicirajo v angleškem jeziku (56%), nekaj podjetij pa angleščino za komunikacijo redkeje uporablja (35%). Nemščino, kot jezik komunikacije s tujimi poslovnimi partnerji, pogostokrat uporabi le 19% celjskih podjetij, redko-krat pa 46% podjetij. Podjetja se še vedno skoraj najbolj poslužujejo jezikov držav bivše Jugoslavije – kar 41% podjetij te jezike pogostokrat uporabi za sporazumevanje s tujimi partnerji, 40% pa redko-krat. Najredkeje oziroma skoraj nikoli pa podjetja uporabljajo francoski, španski, italijanski, ruski ali kateri drugi tuji jezik.

11. Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?

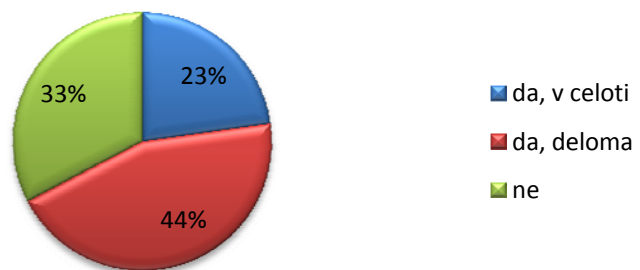
Tabela 23: Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?

da, v celoti	19	23%
da, deloma	37	45%
ne	27	33%
skupaj	83	101%

*Vsa podjetja niso odgovorila na vprašanje.

23% podjetij pogodbo ali dopis, ki ju dobijo v nemškem jeziku, razumejo v celoti. Nekoliko večji delež podjetij, in sicer 45%, pa dokument razume deloma. Kar 33% dokumenta v nemščini sploh ne razume.

Graf 31: Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?

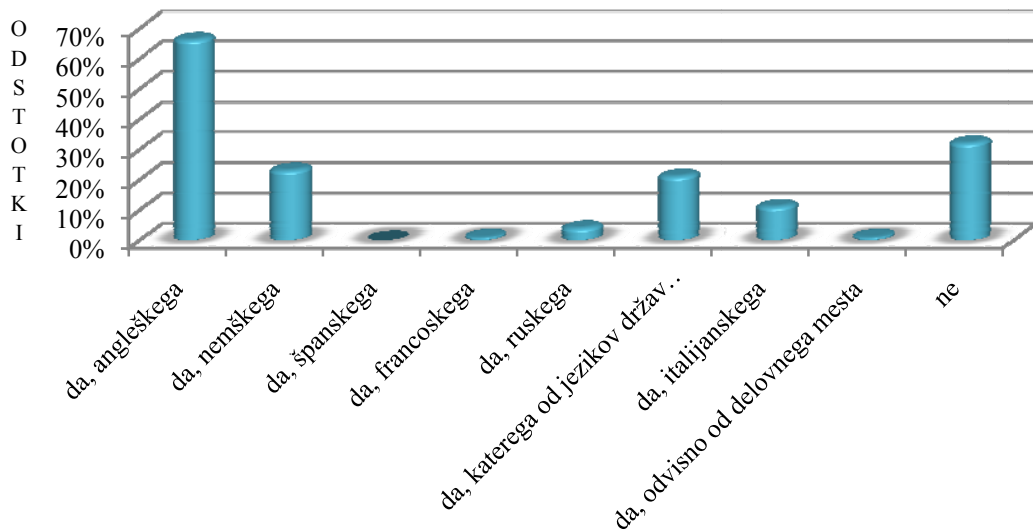
13. Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, katerega/katerih?

Tabela 24: Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, katerega/katerih?

da, angleškega	56	66%
da, nemškega	19	23%
da, španskega	0	0%
da, francoskega	1	1%
da, ruskega	3	4%
da, katerega od jezikov držav bivše Jugoslavije	18	21%
da, italijanskega	9	11%
da, odvisno od delovnega mesta	1	1%
ne	27	32%

*Možnih je bilo več odgovorov.

Podjetjazahtevajopredvsemznanjeangleškegajezika – 66%, manjpodjetijpa zahtevaznanjenemščine – 23%. Zahteva po znanjunemškegajezika je samo za 2% večjakor zahteva po znanjukaterega od jezikov držav bivše Jugoslavije – ta zahteva se namreč kaže pri 21% anketiranih celjskih podjetij. Opaznaje tudi 11% zahteva po znanjuitalijanskegajezika. Presenetljiv podatek je, da kar 32% podjetij od zaposlenih znanjatujihtujih jezikov sploh ne zahteva.

Graf 32: Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, katerega/katerih?

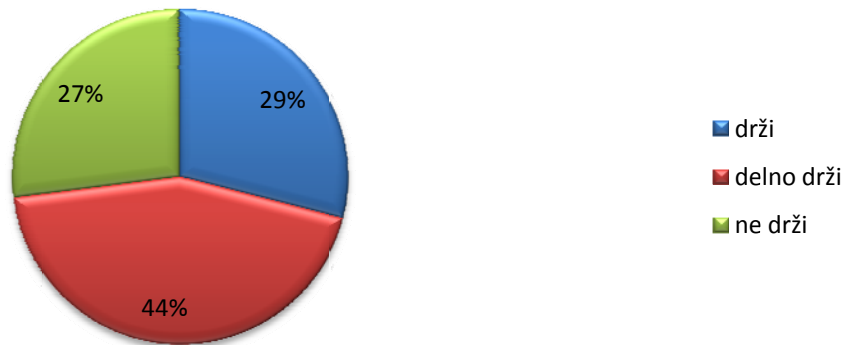
14. Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v Vašem podjetju?

Tabela 25: Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v Vašem podjetju?

Drži	25	29%
delno drži	37	44%
ne drži	23	27%
skupaj	85	100%

30% podjetij meni, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v njihovem podjetju, 44% pa pravi, da to delno drži. Izmed vseh anketiranih podjetij jih 26% trdi, da to ne drži in da se pri njih lahko preprosto zaposlijo tudi delavci brez jezikovnega znanja.

Graf 33: Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v Vašem podjetju?

15. Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?

Tabela 26: Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?

Da	8	9%
Ne	77	91%
skupaj	85	100%

Izmed anketiranih podjetij jih samo 9% izkorišča možnost pridobivanja finančnih sredstev za jezikovno izobraževanje in usposabljanje, 91% pa ne. Menim, da marsikateri podjetnik za to možnost sploh ni vedel.

Graf 34: Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?

Pri anketiranju podjetij je prevladovala ženska populacija zaposlenih, večji del podjetij pa se ukvarja z medicino / gostinstvom/turizmom, radijsko dejavnostjo, mediji, živilsko-predelovalno industrijo ali pa s pivovarno in proizvodnjo brezalkoholnih pijač. Največkrat so mi na anketo odgovarjale vodje z različnih področij podjetja, direktorji, komercialisti, ali panabavni referenti. Med anketiranimi podjetji so prevladovala majhna in srednje velika podjetja, ki imajo nekaj ali pa sploh nimajo poslovnih partnerjev, ki bi prihajali iz nemškogovorečih držav. Lahko rečem, da pri svojem delu podjetja včasih komunicirajo v nemškem jeziku, dosti pa jih nemščine ne uporablja pri medsebojni komunikaciji. Če pa že komunicirajo v nemščini, je to po navadi ustnooziroma kombinacija ustnega in pisnega. Na splošno domača in tuja podjetja med sabo komunicirajo v angleškem jeziku, nekoliko redkeje v nemškem in katerem izmed jezikov držav bivše Jugoslavije, skoraj nikoli pa ne v francoskem, španskem, italijanskem ali ruskem. Če dobijo kakšno pogodbo ali dopis v nemškem jeziku, ju v večini deloma razumejoali pa sploh ne – malo je takšnih, ki bi dokument razumeli v celoti. Podjetja od svojih bodočih zaposlenih v največji meri zahtevajo znanje angleškega jezika, zahteva po znanju nemškega jezika in zahteva po znanju jezika katere od držav bivše Jugoslavije pa si med sabo 'konkurirata' – podjetja skoraj v isti meri zahtevajo znanje katerega EX-YU jezika kakor nemškega. Po mnenju večine podjetij delno drži, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju pri njih, dosti pa jih pravi, da to sploh ne drži in da se delavci pri njih praktično lahko zaposlijo tudi brez kakršnegakoli tuje-jezikovnega znanja. Podjetja po navadi ne izkoriščajo finančnih sredstev s strani EU za jezikovno izobraževanje in usposabljanje.

4 ZAKLJUČNI DEL

4.1 UGOTOVITVE

Sledijo ugotovitve, ki sem jih lahko povzela po obdelavi in analizi vseh anket, ki sem jih opravila med dijaki in zaposlenimi.

1. hipoteza: Potrebe po znanju nemškega jezika so v podjetjih celjske regije večje kakor po znanju angleškega jezika.

Podjetja s svojimi zunanjimi poslovnimi partnerji v 56% komunicirajo v angleškem jeziku in le 19% v nemškem, od svojih delavcev pa 66% celjskih podjetij zahteva znanje angleškega jezika, 23% pa znanje nemškega jezika. To pomeni, da so potrebe po znanju nemškega jezika v podjetjih celjske regije manjše kakor po znanju angleškega jezika, zato bom prvo**hipotezo ovrгла**.

2. hipoteza: Celjski srednješolci menijo, da bodo v prihodnosti najpogosteje uporabljali angleški jezik.

80% prodajalcev, 92% ek. tehnikov in 90% ek. gimnazijcev pravi, da bodo v prihodnosti najpogosteje uporabljali angleški jezik, medtem ko 35% prodajalcev, 50% ek. tehnikov in 40% ek. gimnazijcev pravi, da jim bo v prihodnosti najpogosteje prišla prav nemščina. Splošno lahko rečem, da celjski srednješolci menijo, da bodo v prihodnosti najpogosteje uporabljali angleški jezik, zato bom drugo**hipotezo potrdila**.

3. hipoteza: Podjetja v celjski regiji večinoma poslujejo s podjetji iz Nemčije in Avstrije.

42,2% celjskih podjetij posluje s podjetji iz Nemčije in 37,5% s podjetji iz Avstrije. Z Nemčijo in Avstrijo celjska podjetja torej najpogosteje poslujejo, zato bom tretjo**hipotezo potrdila**.

4. hipoteza: Celjski srednješolci menijo, da zaposleni v celjski regiji večinoma komunicirajo v angleškem jeziku.

Izmed anketiranih prodajalcev jih 85% meni, da zaposleni v celjski regiji večinoma komunicirajo v angleškem jeziku. Tako pravi tudi 97% ek. tehnikov in 79% ek. gimnazijcev. V primerjavi z ostalimi jeziki je angleški jezik prevladoval, zato bom tudi četrto **hipotezo potrdila**.

5. hipoteza: Celjski delodajalci od bodočih delavcev v podobni meri zahtevajo znanje angleškega in nemškega jezika.

Od svojih delavcev 66% celjskih podjetij zahteva znanje angleškega jezika, medtem ko znanje nemškega jezika zahteva 23% celjskih delodajalcev. Tako lahko rečem, da znanje angleškega jezika in znanje nemškega jezika ni zahtevano v podobni meri, zato bom peto **hipotezo ovrgla**.

4.2 RAZPRAVA

Nemščina velja za najpogosteje govorjen materni jezik v Evropi, vendar je zaradi različnih razlogov dostikrat zapostavljena. Če vprašate dijake celjskih srednjih šol, ali jim nemščina dela preglavice, boste dostikrat slišali odgovor: »Ah ta nemščina, kdo jo sploh rabi?«, kar dokazuje, da nemški jezik ni ravno priljubljen v šolah. Redkokateri dijak pa razmišlja o svoji prihodnosti, o poklicu, o rabi nemškega jezika v vsakdanjem življenju in podobno.

Najprej naj povem, da se 19% dijakov nemščine uči dve leti, dobrih 25% tri leta, dobrih 19% dijakov štiri leta in kar 32% dijakov štiri leta. Od tega se jih 96% nemščino uči v šoli, nekaj pa tudi doma ali natečaju.

Ko pogledam analizo petega vprašanja za dijake, lahko vidim, da so glede primernosti nemškega jezika v SŠ dokaj skeptični. 70% srednješolcev se nemščina v SŠ zdi primeren drugi tuji jezik, medtem ko bi 17% dijakov imelo raje španščino, 13% ruščino in 17% francoščino. Odstotek, ki me je presenetil, pa je bil, da bi dobrih 8% dijakov imelo raje samo angleščino brez drugega tujega jezika.

Večini dijakov (dobrim 65%) bi bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbrali, kateri tuji jezik bi se učili. 8% to ne bi bilo všeč, 8% je popolnoma vseeno, 13% pa o tem sploh ni razmišljalo. Pri tem vprašanju sem razmišljala, kateri tuji jezik bi tistih 65% dijakov izbralo. Ali bi to še vedno ostali angleščina in nemščina ali pa bi nemščino zamenjalibodisi španščina bodisi francoščina, ki sta zadnja leta izjemno priljubljeni med najstniki.

Znanje nemščine bo pogostokrat prišlo prav 32% anketiranih dijakov, 43% dijakov pa bo nemščina le včasih prišla prav. Takšne odgovore sem tudi pričakovala, saj večina dijakov o svoji prihodnosti sploh še ne razmišlja, prav tako ne morejo vedeti, kaj se bo v prihodnosti zgodilo in ali jim bo nemščina kdaj prišla prav.

Na vprašanje Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika je 18% dijakov odgovorilo, da delodajalci zahtevajo znanje nemškega jezika. Le 5% jih pravi, da delodajalci sploh ne zahtevajo znanja nemškega jezika, ostalih 77% dijakov pa je mnenja, da jedelodajalčeva zahteva po znanju tujih jezikov odvisna od vrste dela. Dijaki imajo na nek način prav, saj ni od vseh poklicev zahtevano znanje tujih jezikov. S temi odgovori sem zadovoljna.

Manj zadovoljna pa sem bila pri naslednjem vprašanju. Izmed vseh anketiranih dijakov jih kar 63% meni, da je najpogosteje govorjen materni jezik v Evropi angleščina in ne nemščina. Le 32% pa jih ve, da je nemščina tisti materni jezik, ki ga govori največ prebivalcev Evrope in Evropske unije. Tukaj se lahko zamislimo, ali dijaki tega resnično ne vedo in tega podatka niso nikoli slišali ali pa na njih vpliva okolica, filmi, internet in podobno, da to dejstvo o nemščini preprosto zanemarijo.

Večina dijakov (kar 87%) meni, da celjski zaposleni pri svojem delu najpogosteje uporabljajo angleški jezik. Med ostalimi jeziki, ki so bili na voljo v anketi so takoj za angleščino jeziki držav bivše Jugoslavije – kar 54% dijakov pravi, da zaposleni pri svojem delu velikokrat uporabljajo tudi te jezike. Za nemščino se je od vseh dijakov odločilo je slabih 43%. Dejstvo, da so jeziki bivše Jugoslavije dobili višji odstotek, niti ni tako presenetljivo, saj moramo vedeti, da je na splošno v Sloveniji ogromno delavcev iz držav bivše Jugoslavije, ki se

sporazumevajo v svojem maternem jeziku – v tem jeziku pa se morajo z njimi sporazumevati tudi njihovi delodajalci in sodelavci.

Podobni rezultati so tudi na vprašanje, katerega od naštetih jezikov bodo dijaki najpogosteje uporabljali v svojem zasebnem ali poslovnem življenju. Tudi tu je 87% dijakov odgovorilo, da bo to angleščina, 41% se jih je odločilo za jezike držav bivše Jugoslavije in slabih 42% za nemščino. Videti je torej, da boka veliko dijakov uporabljalo nemščino.

Večina dijakov se poleg angleščine in nemščine ne uči nobenega dodatnega tujega jezika – takšnih je kar dobrih 89%. Ostali, se poleg angleščine, nemščine po navadi učijo španščino (5%), manj pa francoščino, ruščino ali japonščino. Zelo me je presenetil interes za japonščino, pričakovala sem, da se dijaki učijo italijanščino ali pa katerega izmed jezikov skandinavskih držav. Prav tako nisem pričakovala, da se tako veliko dijakov ne uči nobenega drugega jezika poleg angleščine in nemščine – pričakovala sem, da se jih veliko uči španščino že zaradi televizijskih nadaljevanj.

Izmed anketiranih podjetij so prevladovala podjetja, ki se ukvarjajo z medicino/gostinstvom/turizmom, dostikrat sem naletela tudi na podjetja, ki se ukvarjajo z radijsko dejavnostjo, mediji, časopisom, s proizvodnjo piva in brezalkoholnih pijač ter z živilskopredelovalno industrijo. To dokazuje, da prihajajo podjetja v celjski regiji iz različnih panog in da so bila anketirana popolnoma naključno.

Na anketo so mi večinoma odgovarjali direktorji podjetij, razne vodje ali pa komercialisti in nabavni referenti, kar sem nekako tudi pričakovala. Bolj me je presenetilo, da so na anketo odgovarjali ostali delavci, kot so tajnice, skladišni delavci in podobno – tega od njih nisem pričakovala, saj nisem vedela, da se tako dobro spoznajo na poslovanje podjetja, v katerem so zaposleni.

Večina podjetij je bila srednje velikih (42%), dosti pa je bilo tudi majhnih (35%) in velikih (22%). To dokazuje, da so na Celjskem prisotna podjetja različnih velikosti, zato sem tudi anketirala različno velika podjetja.

V največji meri imajo podjetja nekaj poslovnih partnerjev iz nemškogovorečih držav (54%). 18% anketiranih ima mnogo poslovnih partnerjev iz tovrstnih držav, presenetilo pa me je, da kar 29% celjskih podjetij poslovnih partnerjev iz nemškogovorečih držav sploh nima, čeprav so pozneje rekli, da je njihovo podjetje najbolj odvisno od nemškega in avstrijskega trga. Pričakovala sem, da bo več podjetij imelo poslovne partnerje iz Nemčije ali Avstrije, saj je slovensko gospodarstvo v veliki meri odvisno od Nemčije.

Podjetja najpogosteje v nemškem jeziku sploh ne komunicirajo (57%), 13% jih komunicira pogosto, 30% pa včasih. To je bilo tudi za pričakovati, saj v poslovnem svetu prevladuje angleški jezik, kar pa ni prav.

Pri naslednjem vprašanju Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku je 52% podjetij reklo, da v nemškem jeziku ne komunicira, kar 25% pa jih komunicira ustno in pisno. 17% podjetij nemščino uporablja zgolj pri ustni komunikaciji, 6% pa pri pisni. Odgovori se od odgovorov na prejšnje vprašanje nekoliko razlikujejo, vseeno pa je v pozitivnem smislu presenetljivih tistih 25% podjetij, ki v nemškem jeziku komunicirajo tako ustno kot pisno. Menim, da je tako prav.

Kot sem že omenila, v poslovnem svetu kot jezik komunikacije prevladuje angleščina. To potrjuje dejstvo, da kar 56% celjskih podjetij s svojimi zunanjimi poslovnimi partnerji komunicira v angleškem jeziku, le 19% pa v nemškem. Presenetilo me je, da kar 41% podjetij s svojimi zunanjimi poslovnimi partnerji komunicira v katerem izmed jezikov držav bivše Jugoslavije, čeprav je na nek način to bilo tudi za pričakovati, saj ima ogromno naših podjetij dobavitelje, partnerje, poslovalnice... v kateri izmed teh držav.

Ko dobijo podjetja kakšno pogodbo ali dopis v nemškem jeziku, ju 23% podjetij v celoti razume, 45% pa deloma. Ostalih 33% podjetij pa takšnega dokumenta ne bo razumelo, kar zna biti zaskrbljujoče, saj je lahko dokument pomemben, oni pa ga brez pomoči prevajalca ne bodo razumeli.

V največji meri (78%) zaposleni v celjskih podjetjih govorijo angleški jezik. Sledi nemški z 59% in pa jeziki držav bivše Jugoslavije z 29%. Takšne rezultate sem tudi pričakovala, saj lahko angleščino dandanes zasledimo vsepovsod – v filmih, na internetu, prav tako tudi v gospodarstvu in poslovnem svetu.

Celjski delodajalci od svojih zaposlenih večinoma zahtevajo znanje angleškega jezika – kar 66% delodajalcev je takšnih, 23% pa jih zahteva znanje nemščine. Najbolj me je presenetilo to, da 32% celjskih podjetij znanja tujega jezika od svojih delavcev sploh ne zahteva. Tu se vprašam, kako lahko podjetje posluje, če od delavcev ne zahteva znanja tujih jezikov. Pri tovrstnih podjetjih se torej lahko zaposlijo ljudje, ki govorijo samo slovensko, toda ali je to dobro za podjetje?

Večina podjetij (44%) pravi, da delno drži, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v njihovem podjetju, 30% pa se s tem strinja. Ostalih 26% pravi, da to ni ovira, torej se zopet lahko zaposlijo delavci, ki znanja tujih jezikov praktično nimajo. Tudi tukaj me zmoti to, da delodajalci praktično ne zahtevajo znanja tujih jezikov, menim, da to ni prav, saj na tak način nekako odvrčajo mlade od učenja tujih jezikov, saj jih tako ali tako ne bodo potrebovali pri zaposlitvi.

Na zadnje vprašanje, ali izkoriščajo finančna sredstva s strani EU za jezikovno izobraževanje in usposabljanje, je 9% podjetij pritrdilo, preostalih 91% pa te možnosti ne izkorišča. Ob analizi tega vprašanja me je zanimalo, ali so podjetja sploh vedela, da to obstaja, preden so to prebrali v moji anketi.

5 ZAKLJUČEK

*Znanje nas varuje, bogastvo moramo varovati.
Če znanje uporabljamo, ga imamo vedno več, bogastva pa vedno manj.
(arabski pregovor)*

Živimo v svetu, ko je vse bolj prisotna globalizacija na vseh področjih, in sicer od gospodarstva, tehnologije, politike in tako naprej. Znanje tujih jezikov je vrlina, ki postaja v družbi vse bolj cenjena.

Slovenski osnovnošolci se še vedno ne učijo obvezno dveh tujih jezikov, čeprav so ministri za šolstvo to že nekajkrat poskusili, vendar se vedno najde nekdo, ki temu nasprotuje. Po navadi so to starši, ki pravijo, da se njihovi otroci nikakor ne morejo učiti dveh tujih jezikov, saj naj bi včasih že sama angleščina bila prezahtevna. Malo pa je staršev, ki razmišljajo o prihodnosti svojih otrok in o njihovem poklicu. Vsak od staršev bi želel, da bi njihov otrok bil na visokem položaju v podjetju, da bi služil dovolj denarja, da bi imel vpliv in podobno, kar je razumljivo. Toda vse ima svojo ceno. Za tak položaj v družbi se je pač treba potruditi – tudi na račun ur in ur sedenja za knjigami, učenja in tako dalje. Človek se celo življenje uči, toda pri jezikih je pač tako, da gredo le-ti lažje v uho mlajšim. Torej argument, da je učenje dveh tujih jezikov prezahtevno, je na nek način absurdno. Otroci se vsega lahko naučijo, le če z učenjem začnejo dovolj zgodaj. Torej projekt Postopnega uvajanja drugega tujega jezika v osnovne šole je dejansko zelo dobro zasnovan projekt, ki ponuja otrokom odlične možnosti, da osnove angleščine in drugega tujega jezika dobijo že v prvih razredih OŠ, tako pa bodo imeli manj preglavic v SŠ.

Tudi pri srednješolcih je zadeva zaskrbljujoča. Pri marsikaterem poklicnem programu izobraževanja drugega tujega jezika sploh nimajo, veliko je takšnih programov, kjer imajo drugi tuji jezik v odprtem kurikulumu. Torej niti te šole niso primorane ponuditi drugega tujega jezika, vendar je to odvisno od njih. Če bo bo, če ne, pa pač ne – toda ali je to razumljivo? Ali si lahko predstavljate avtoserviserja, ki se v srednji šoli nemščine na primer ni učil, rezervne dele pa dobiva največkrat od nemških dobaviteljev? Do neke mere razumem, da je nemščina zahteven jezik, toda prav tako menim, da bi moral vsak izobraževalni program imeti drugi tuji jezik, četudi to mogoče ni nemščina. Delavec vsake stroke bi moral poznati vsaj osnove tujih jezikov. Ne gre se za to, ali se bo vsak izmed njih znal sporazumevati, govorim o tem, da bi moral poznati vsaj jezik stroke, če že ne kaj več.

Ob izdelavi te raziskovalne naloge sem se zamislila tudi nad tem, da podjetja ne zahtevajo znanja nemškega jezika v tolikšni meri kot sem pričakovala. Dosti podjetij sodeluje s partnerji iz Nemčije in Avstrije ter ostalih nemškogovorečih držav, toda z njimi očitno ne komunicirajo v nemškem, temveč v angleškem jeziku. To po mojem mnenju ni ravno najbolje, saj so Nemci zelo ponosni na svoj jezik in pričakujejo, da tisti, ki pride k njim, z njimi tudi govori v nemškem jeziku. Pa saj se ne gre toliko za ta ponos, toda najverjetneje bi bila slovenska podjetja na gospodarskem področju dosti bolj uspešna, če bi znala nemško, če bi njihovi delavci znali nemško. Kot sem omenila, podjetja v razmeroma majhni meri zahtevajo znanje nemščine od svojih delavcev. Vendar kam to vodi? Ko najstniki spoznajo, da jim nemščina v prihodnosti tako ali tako ne bo koristila, ker bodo to mogoče razbrali iz te raziskovalne naloge, bodo izgubili vso motivacijo za učenje tega jezika.

Za konec lahko rečem tudi to, da število dijakov in učencev, ki se učijo nemščine, pada. To pa predvsem zaradi novih trendov učenja španščine in francoščine – sploh španščine, ki jo najstniki slišijo vsak dan preko telenovel. Ne rečem, španščina je lep jezik, gre lahko v uho, mogoče je v kakšnem pogledu celo lažja od nemščine in lepše zveni, toda, ali nam bo španščina dejansko koristila v prihodnosti? Če imaš znanje nemščine, ti ne bo težko oditi v Avstrijo in tam delati, delo boš tudi zlahka dobil. Kaj bi pa delal na primer s španščino? Najverjetneje nič posebnega, vsaj sporazumeti se ne bi mogel.

To tematiko, ki sem jo sama izbrala za temo raziskovalne naloge, lahko še naprej raziskujemo, moja naloga pa lahko koristi kot podlaga za nadaljnjo raziskavo. Lahko bi raziskali, zakaj se drugi tuji jezik začne tako pozno učiti, zakaj v Sloveniji upada interes za nemščino ter, kako bi to spremenili. To nalogo lahko razširimo tudi na področju ekonomije in podjetništva. Zanimivo bi bilo vedeti, zakaj podjetja ne komunicirajo v nemškem jeziku na evropskem trgu ter, zakaj v tako nizki meri zahtevajo znanje nemškega jezika od zaposlenih, in podobno.

S to raziskovalno nalogo želim spodbuditi mlade k učenju nemščine. Ta jim bo koristila, ne glede na to, da so določena celjska podjetja dejala, da od svojih zaposlenih znanja nemščine ne zahtevajo in podobno. Gotovo je lepo, če znajo tudi španščino in ostale jezike, toda naj gledajo na koristnost teh jezikov.

Hkrati bi rada poudarila, da je učenje tujih jezikov v zgodnjih letih pri otroku zelo koristno, četudi je to v prvem ali drugem razredu osnovne šole. Mogoče sprva ne bo najbolj sprejemljivo za starše, vendar z leti bodo uvideli, da je bila to prava odločitev, saj bodo tako otroci imeli manj težav v srednji šoli.

6 VIRI IN LITERATURA

6.1 KNJIŽNO GRADIVO

- *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji*(2011). Ministrstvo za šolstvo in šport.
- *Analiza dodatnih pogojev za zasedbo prostih delovnih mest v letih 2008–2009*(2009). Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

6.2 INTERNETNE STRANI

- <https://www.facebook.com/notes/goethe-institut-ljubljana/nem%C5%A1%C4%8Dina-v-slovenskih-%C5%A1olah-biti-ali-ne-biti/269581283090724>
- http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_nemscina.pdf
- <http://portal.mss.edus.si/msswww/programi/gimnazija/gimnazija/nem.html#I>
- <http://www.sdunj.si/index.php/home/staliska-sdunj>
- http://193.2.241.190/sdunj_/images/stories/Dokumenti/tujejezik_politika.pdf
- http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/languages-for-business_sl.htm

7 PRILOGE

7.1 ANKETA ZA DIJAKE

Živijo!

Pred tabo je kratka anketa. Prosim, da jo rešiš. Koristila mi bo pri izdelavi raziskovalne naloge z naslovom *Potrebe po znanju nemškega jezika v podjetjih celjske regije*. Odgovore, ki jih boš obkrožil/obkrožila, bom analizirala, zato te prosim, da na vprašanja odgovoriš kar se da resnično, saj bodo le tako analize rezultatov zanimive in s tem posledično tudi moja raziskovalna naloga.

Anketa je anonimna. Z anketo pridobljene podatke bomo uporabljali izključno v raziskovalne namene in jih ne bomo posredovali tretjim osebam.

Že vnaprej se ti zahvaljujem,

Jasmina Brčina

Spol: ž m

Starost: _____

Šola, ki jo obiskuješ, in program: _____

- 1) Nemščino se učim
 - a) 1 leto
 - b) 2 leti
 - c) 3 leta
 - d) 4 leta
 - e) več kot 4 leta
 - f) sploh ne

- 2) Nemščino se učim
 - a) v šoli
 - b) na tečaju v jezikovni šoli
 - c) sam (TV, internet ...)
 - d) v družini
 - e) ne učim se je

- 3) Se ti zdi nemški jezik v srednjih šolah primeren kot drugi tuji jezik? (Če ne, navedi kateri bi bil po tvojem mnenju primernejši.)
- da
 - ne, _____
- 4) Ali bi ti bilo všeč, če bi lahko že v OŠ izbral, kateri jezik bi se učil kot 1. tuji jezik?
- da
 - ne
 - vseeno mi je
 - nisem o tem razmišljal
- 5) Ali ti bo znanje nemškega jezika koristilo v prihodnosti?
- da, pogosto
 - da, včasih
 - ne
 - ne vem
- 6) Ali delodajalci iščejo delavce z znanjem nemškega jezika?
- da
 - ne
 - odvisne od vrste dela
- 7) Kateri jezik v Evropi najpogosteje govorijo kot materni jezik?
- angleški
 - nemški
 - francoski
 - ruski
 - italijanski
- 8) Kateri tuji jezik pri svojem delu najpogosteje uporabljajo zaposleni v celjski regiji?

	pogosto	redko	nikoli	ne vem
a) angleški				
b) nemški				
c) francoski				
d) španski				
e) italijanski				
f) hrvaški/srbski (kateri od jezikov držav bivše Jugoslavije)				
g) ruski				

9) Katerega od spodaj naštetih jezikov boš po tvojem mnenju v prihodnosti (v službi, v zasebnem življenju ...) najbolj uporabljal?

	pogosto	redko	nikoli	ne vem
a) angleški				
b) nemški				
c) francoski				
d) španski				
e) italijanski				
f) hrvaški/srbski (kateri od jezikov držav bivše Jugoslavije)				
g) ruski				

10) Se učiš še katerega drugega tujega jezika razen angleškega in nemškega?

- a) da, to je _____
 b) ne

7.2 ANKETA ZA PODJETJA

Lepo pozdravljeni!

Sem Jasmina Brčina. Sem dijakinja Srednje ekonomske šole Celje in delam raziskovalno nalogo z naslovom *Potrebe po znanju nemškega jezika v podjetjih celjske regije*. Prosim Vas, da anketo izpolnite. Anketa je anonimna. Z anketo pridobljene podatke bom uporabila izključno v raziskovalne namene in jih ne bom posredovala tretjim osebam.

Že vnaprej najlepša hvala.

Jasmina Brčina

Spol: ž m

Panoga, s katero se Vaše podjetje ukvarja: _____

V podjetju ste zaposleni kot: _____

1) V kakšnem podjetju ste zaposleni?

- a) v majhnem
- b) v srednjem
- c) v velikem

2) Ali že sodelujete s tujimi trgi? (Če da, navedite države.)

- a) da, _____
- b) ne.

3) Kateri so ključni trgi, s katerimi sodeluje Vaše podjetje?

2) Imate poslovne partnerje, ki prihajajo iz nemškovorečih držav?

- a) da, mnogo
- b) da, nekaj
- c) ne

3) Ali pri svojem delu komunicirate v nemškem jeziku?

- a) da, pogosto
- b) da, včasih
- c) ne

4) Kako najpogosteje komunicirate v nemškem jeziku?

- a) pisno
- b) ustno
- c) pisno in ustno
- d) ne komuniciram

5) V katerem jeziku komunicirate s svojimi zunanjimi poslovnimi partnerji? V

	pogosto	redko	nikoli
a) angleškem			
b) nemškem			
c) francoskem			
d) španskem			
e) italijanskem			
f) hrvaškem/srbskem (katerem od jezikov držav bivše Jugoslavije)			
g) ruskem			
h) drugo			

6) Ali razumete pogodbo ali dopis, ki ste ju dobili v nemškem jeziku?

- a) da, v celoti
- b) da, deloma
- c) ne

7) Ali zaposleni v Vašem podjetju govorijo kateri tuji jezik? Če da, navedite kateri/katere.

- a) da, _____
- b) ne

8) Ali Vaše podjetje od zaposlenih zahteva znanje specifičnega tujega jezika? Če da, navedite katerega.

- a) da, _____
- b) ne

- 9) Se strinjate, da je pomanjkanje jezikovnega znanja ovira pri zaposlovanju v vašem podjetju?
- a) drži
 - b) delno drži
 - c) ne drži
- 10) Evropska unija namenja finančna sredstva za jezikovno izobraževanje in usposabljanje. Ali izkoriščate to možnost?
- a) da
 - b) ne